Naslov—Address
NOVA DOBA
6233 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio
(Tel. HEnderson 3889)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio Under the Act of March 3rd, 1870. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925

NO. 27 — ŠT. 27 CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, JULY 7th — SREDA, 7. JULIJA, 1937 VOL. XIII. — LETNIK XIII.

V letu 1937 se bo vršila 2. mladinska konvencija J. S. K. Jednote. Njen cilj je: mnogo novih članov za mladinski oddelek.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Novo angleško poslujoče društvo J. S. K. Jednote, ki je dobilo številko 232, je bilo dne 20. junija ustanovljeno v naselbini Meadow Lands, Pa. V novo društvo je takoj pristopilo 21 članov odraslega in 4 člani mladinskega oddelka. Predsednik društva je C. J. Simms, tajnik Mathew Zofchak, blagajničarka Frances A. Blazic, zdravnik pa dr. James Wilson.

*

Velik skupni piknik priredita društvi št. 89 in št. 222 JSKJ v Gowandi, N. Y. Piknik se prične v soboto 10. julija zvečer in se bo nadaljeval v nedeljo 11. julija.

*

Na Church Hillu se bo v nedeljo 11. julija vršil letni piknik društva št. 31 JSKJ v Braddocku, Pa.

*

Dne 11. julija se bodo še vršili pikniki sledečih društev JSKJ: št. 55 v Blaine, O., št. 81 v Aurori, Ill., in št. 221 v Centru, Pa.

*

V Kraynu, Pa., se bo v soboto 17. julija vršil piknik tamkajšnjega društva št. 136 JSKJ. Piknik bo prirejen na prostorih društva "Vihar."

*

V nedeljo 18. julija se bo vršil piknik društva št. 9 JSKJ v Calumetu, Mich.

*

Petintridesetletnico u s tanovitve bo proslavilo društvo št. 33 JSKJ v Centru, Pa., v nedeljo 25. julija z velikim piknikom.

*

Dne 25. julija se bo v Shadowland parku vršil piknik društva št. 55 JSKJ, s sedežem v Uniontownu, Pa. Isti dan se bo vršil piknik društva št. 82 JSKJ v Sheboyganu, Wis., in društva št. 132 JSKJ v Euclidu, O.

*

Jugoslovanski narodni dom v Hibbingu, Minn., naznanja prireditev velikega piknika v nedeljo 11. julija. Piknik se bo vršil na znanem Sandy Pointu.

*

Grocerijsko in mesno trgovino sobrata Lavtižarju na 1193 E. 60th St., Cleveland, O., je ta teden prevzel Louis M. Kolar, ki je že več let urednik angleških strani Ameriške Dobe, in bo opravljal ta posel tudi v bodoče. Da ne bo kakšnega nesporazuma, naj bo na tem mestu omenjeno, da se prejemanje angleških strani Nove Dobe smatra le za delno zaposlenje, in je tudi plača temu primerna, namreč $65.00 na mesec. Kdor opravlja to delo mora imeti še kako drugo zaposlenje. Sobrat Louis M. Kolar je bil do sedanjega časa vposlen v pisarni Buckeye Ribbon & Carbon Co., zaraditega pa se je, kot omenjeno, lotil grocerijske trgovine.

*

V poslopju S. N. Doma na St. Clair Ave. v Clevelandu, O., je od 1. julija naprej nameščena poštna postaja, ki je bila prej v Dominovi lekarni preko ceste. Poštna postaja se nahaja v uradu Mr. Augusta Kollandra na 6119 St. Clair Ave. Poštna postaja, ki je bila prej v lekarni na Superior St. Clair Ave. in E. 55th St., je ukinjena.

*

Predsednik gl. porotnega odbora JSKJ, sobrat Anton Okošin v Barbertonu, O., se nahaja v bolnišnici z zlomljeno nogo. Poškodbo je dobil pri delu. Štejemo njegovi prijatelji in znanci želijo skorajšnjega okrevanja.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

JEKLARSKA STAVKA

Prvo izrazito zmago v vrsti jeklarskih stavk v sedmih državah beleži unija, imenovana Steel Workers Organizing Committee, ki je del C. I. O., v East Chicagu, Indiana. Okrog 12,000 delavcev se je po enem mesecu stavke vrnilo na delo, ko je Inland Steel korporacija pristala na glavne zahteve unije. Governer države Indiane se je močno trudil, da je prišlo do tega sporazuma.

Na drugih pozoriščih razširjene jeklarske stavke ni videti izgledov za skorajšno poravnavo spora. Ponekod jeklarne počivajo, ponekod nameravajo kompanije pričeti z obratom, ponekod delno obratujejo. V nekaterih krajih se piketiranje vrši mirno, ponekod pa je prišlo do nemirov.

*

UNIJA ZANESLJIVA

Vodstvu C. I. O. unij očitajo jeklarske kompanije, da ni zanesljivo in odgovorno in da ne more preprečiti nelegalnih stavk. Delavska tajnica Frances Perkins je na te očitke izjavila, da po njenem prepričanju je vodstvo C. I. O. zanesljivo in odgovorno, da pa je v unijskih vrstah nekaj neodgovornih oseb, ki jih mora unijska disciplina odstraniti. Izjavila je dalje, da ima nove načrte za poravnavo sporov v jeklarski industriji.

*

BOLJŠA DAVČNA POSTAVA

Kongresu bo v kratkem predložen osnutek izboljšane postave, tikajoče se dohodninskega davka, ki naj bi zamašila vrzeli, katerih se zdaj poslužujejo nekateri bogataši. V nekem tipičnem slučaju je sedem posameznikov razdelilo svoja premoženja v 154 "trustov" in so si na ta način prihranili skoro dva milijona dolarjev na dohodninskih davkih.

*

KOMPROMISNI PREDLOG

Rooseveltovo priporočilo kongresu, da sprejme postavo, ki bi dovoljevala zvišati število članov vrhovnega sodišča do 15, to je, da bi se za vsakega nad 70 let starega člana vrhovnega sodišča, ki neče resignirati, dodal en nov sodnik, je naletelo na oster odpor v zveznem senatu. Vsled tega je bil s soglašanjem administracije predložen kongresu kompromisni predlog, glasom katerega da bi se smelo število članov najvišjega sodišča zvišati največ za štiri, to je, da bi se za štiri člane sodišča, ki so po 75 let stari in nečejo iti v pokoj, smeli dodati novi sodniki. Poleg tega določa predlog, da bi se v enem letu ne smelo na ta način dodati več ko enega novega sodnika. Tudi proti temu kompromisnemu predlogu bo v senatu hud odpor od konservativne strani, vendar utegne prodreti.

*

POZDRAV CANADI

Predsednik Roosevelt je dne 1. julija v radio govoru čestital Canadčanom k 70-letnici canadske konfederacije. Poudaril je, da je prijateljstvo med Zedinjenimi državami in Canado trdno in nerazurušljivo, ker temelji na zahtevi demokratične ljudske vlade obeh dežel.

*

KLEČEPLAZENJE

V palači Buckingham v Londonu sta angleški kralj in kraljica na večer 1. julija slovesno sprejela okrog 600 "boljših

(Dalje na 2. strani)

O uspehih mladinske kampanje

Mladinska kampanja je bila zaključena 30. junija, toda glavni urad je čakal do torka 6. julija na doposlane prošnje novih članov. Forme strani Nove Dobe se zaključijo v torek popoldne, zato je verjetno, da v današnji izdaji Nove Dobe še ne bo mogel biti priobčen končni rezultat kampanje.

* * * *

Od zadnjega poročila naprej so kvalificirali sledeči nadaljni kandidati za delegatsvo mladinske konvencije: Louis Martincic in Joseph Pirc od društva št. 66, Joliet, Ill.; Ercolo Bartola od društva št. 78, Salida, Colo.; Frank Benigar Jr. od društva št. 173, Cleveland, O.; Gertrude Maloney od društva št. 182, Pittsburgh, Pa.; Anton Hren Jr. od društva št. 45, Indianapolis, Ind.; Dorothy Gruden od društva št. 132, Euclid, O.; Emily Kodelja od društva št. 87, St. Louis, Mo.; Wallace F. Brezovec od društva št. 36, Conemaugh, Pa.; Rosie Banovetz, od društva št. 88, Roundup, Mont.; Olga Vogrich od društva št. 124, La Salle, Ill.; Edward Subic od društva št. 221, Center, Pa.; John Cvetan in Frank Regina od društva št. 31, Braddock, Pa.; Frank Mikec od društva št. 148, Finleyville, Pa.; Theodore Palcic od društva št. 222, Gowanda, N. Y.; Frank Ambrozich od društva št. 30, Chisholm, Minn.; Peter Strutzel, od društva št. 9, Calumet, Mich.; John Bacich od društva št. 84, Trinidad, Colo.; Sophie Batis od društva št. 183, Yukon, Pa., Albina Nosee od društva št. 132, Euclid, O.

* * * *

Šest delegatov ima društvo št. 66, Joliet, Ill,; po pet delegatov imata društvi št. 21, Denver, Colo., in št. 78, Salida, Colo.; Po štiri delegate imajo društva: št. 37 in št. 173, v Clevelandu, O., in št. 84 v Trinidadu, Colo. Po tri delegate imajo društva: št. 30 v Chisholmu, Minn., št. 132, Euclid, O., in 225, Milwaukee, Wis. Po dva delegata imajo društva: št. 26, Pittsburgh, Pa., št. 36, Conemaugh, Pa., št. 42, Pueblo, Colo., št. 31, Braddock, Pa., št. 54, Hibbing, Minn., in št. 182, Pittsburgh, Pa. Po enega delegata imajo sledeča društva: št. 1, 6, 16, 18, 28, 33, 43, 44, 45, 57, 70, 71, 82, 87, 88, 88, 94, 120, 124, 133, 138, 140, 149, 150, 170, 180, 183, 184, 190, 211, 222 in 230.

* * * *

Po številu novo pridobljenega članstva stoje države po sledečem vrstnem redu: Pennsylvania na prvem mestu, Colorado na drugem, Ohio na tretjem, Illinois na četrtem, Minnesota na petem, Wisconsin na šestem, Montana na sedmem, Wyoming na osmem, New York na devetem in Indiana na desetem.

* * * *

Do torka 6. julija opoldne je izkazal rezultat kampanje 2404 nove člane mladinskega oddelka in 477 novih članov odraslega oddelka, skupaj torej 2881 novih članov. Vsebina popoldanske pošte morda rezultat še nekoliko zviša, toda velikih izprememb ne bo. Vsekakor, četudi ostanemo pri gori navedenem številu, smo lahko z uspehom zelo zadovoljni. Naša Jednota sme biti ponosna na sijajen uspeh svoje trimesečne kampanje. Številka 2881 je naravnost krasna.

Delegatov in delegatinj, ki se bodo udeležili druge mladinske konvencije J. S. K. Jednote v avgustu letošnjega leta, je 84.

ANTON ZBAŠNIK,
glavni tajnik JSKJ.

Mesto priseljencev

Zedinjene države imajo več industrialnih mest, ki bi jih lahko šteli za mesta priseljencev. Eno takih mest je Chicago, kajti skoro dve tretjini prebivalstva Chicaga, drugega največjega ameriškega velemesta, sta sestavljeni od priseljencev in njihovih tukaj rojenih otrok. W. P. A. je potom svojega Foreign Language Project-a zbrala predhodno študijo o teh dveh skupinah čikaškega prebivalstva, ki po izidu te študije igrata bistveno vlogo v gospodarskem, duševnem in umskem življenju mesta Chicago. Nabrani so bili zanimivi podatki glede dvajsetorice narodnostnih skupin. Mnogo tega materijala bo vključeno v Chicago Handbook, ki se sedaj pripravlja za izdanje.

Najbolj obsežni sta sedaj nemška in poljska skupina, od katerih vsaka šteje približno 600,000 prebivalcev. Nemci so bili važen živelj v Chicagu že od začetka četrtega desetletja prejšnjega stoletja, ko je Chicago bilo mestece 10,000 prebivalcev. Od 1871 se je v Chicagu izdajalo približno sto časopisov v nemščini. Nemce najdemo v vsakem krogu mestnega industrijalnega, umetniškega in intelektualnega življenja. Število nemško-ameriških društev je jako veliko —od telovadnih društev do političnih klubov.

Poljaki so začeli prihajati v Chicago v večjem številu tekom sedemdesetih let prejšnjega stoletja, nekoliko jih pa je prišlo že poprej, zlasti po neuspeli revoluciji l. 1831. Prvi veliki naval poljske imigracije štirideset let kasneje je bil v izdatnem številu sestavljen od političnih beguncev. Čim dalje večje število Poljakov, ki so prihajali po letu 1880, je odsevalo pritisk gospodarskih razmer v Evropi. Pruska politika razlastovanja, ru-

(Dalje na 2. strani)

Dobro delo milice

V Coloradu je nedavno izdal governer povelje za mobilizacijo državne milice. Kadar je milica mobilizirana, navadno mislimo na stavke in nemire, ki so mnogokrat združeni z njimi. Včasih je bila milica stavkujočim delavcem dobrodošla, mnogokrat pa so jo smatrali za pomočnico zakrknjenim kompanijam in ne brez vzroka.

Milica, ki je bila nedavno mobilizirana v Coloradu, pa vrši v resnici dobro in koristno delo. Bori se s sovražnikom, katerega armade štejejo približno sedem bilijonov glav. Približno toliko namreč računajo, da je kobilic, ki uničujejo polja in pašnike v jugovzhodnem delu države Colorado. Dosedaj so kobilice že uničile vse, kar je bilo zelenega, na površini 20,000 kvadratnih milj. Polja in pašniki so goli, prav do suhe prsti. Živinorejci so morali poslati živino drugam, ker na oglodanih pašnikih ni nikake paše zanjo.

Vojno s kobilicami vodijo ne samo državni miličarji, ampak tudi fantje iz CCC kemp, državna cestna policija in vsi dela zmožni farmerji in živinorejci dotičnega okrožja. Federalna organizacija, imenovana Soil Conservation Service, pomaga, kolikor more, z opremo, materialom in moštvom.

Kobilice je treba uničiti prej, predno jim zrastejo perutnice, ker leteči roji kobilic bi ponesli opustošenje kdove kam. Dokler so brez perutnic, se pomikajo le polagoma naprej in takrat je kolikor toliko dobra prilika, da se jih uniči.

Najboljši način uničevanja kobilic je zastrupljevanje. Zastrupljena piča za kobilice se napravi na sledeči način: na 200 funtov lesne žagovine in 50 funtov otrobov se doda 15 galon molasa, en pint bananovega olja, 25

(Dalje na 2. strani)

Neprijetnosti izletov

Malo je ljudi, ki bi si v lepih poletnih dneh ne zaželeli izleta v prosto naravo. Saj je posebno za prebivalca velikega industrialnega mesta res pravi užitek, če si more za en dan ali več privoščiti izprehode po zelenih gozdih in dobravah, daleč od mestnega smradu, dima in prahu. Nobenega dvoma ni, da so taki izprehodi tudi zdravju koristni, če se ne pretirava.

Na sprehodih v prosti naravi pa srečamo tudi razne neprijetnosti, ki nam včasih popolnoma pokvarijo pričakovani užitek. Ena teh neprijetnosti je tako zvani strupeni bršlin (poison-ivy), ki ga srečamo marsikje. Strupeni bršlin povzroči hude opekline na koži, ako se ga le dotaknemo. Nekateri ljudje so sicer za strup omenjene rastline skoro popolnoma neobčutljivi, toda večini ljudem je nevaren. Življenjske nevarnosti sicer ne predstavlja, toda povzroča hude bolečine.

Z ozirom na to je najbolj priporočljivo, da se strupenega bršlina lepo ogibamo. V to svrho pa ga je treba najprej poznati. Ta rastlina je navadno nizek grmiček, včasih tudi precej visok in košat grm, včasih pa celo plezalka. Najlažje ga je spoznati po listju, ki je trojno, to je na vsakem listnem peclju so po trije listi. Barva listja je svetlikajoče se zelena. Cvetje strupenega bršlina je drobno in umazano rumeno, sadje pa so bele jagodice. Vsi deli rastline so strupeni. Kdor ne pozna strupenega bršlina, stori najboljše, da se spoštljivo izogne vseh grmičev ali plezalk, ki imajo trojno, svetlikajoče se listje. Umivanje z močno milnico včasih prepreči zastrupljenje s strupenim bršlinom in v lahkih slučajih opečenja tudi nekoliko pomaga. Po hudem opečenju pa je priporočljivo iskati zdravniško pomoč.

(Dalje na 2. strani)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

USPEH SLOVENSKE OPERE

Gostovanje ljubljanske opere v Trstu in na Reki je bilo sijajen uspeh. V obeh mestih so bile vstopnice za predstave že v naprej razprodane. V Trstu in na Reki sta bili predvajani operi "Prodana nevesta" in "Ero z onega sveta." Obe operi sta se razvijali med neprestanimi aplavzi tisočglavih množic in lokalni listi so prinesli zelo laskave ocene.

UMRL JE POŠTENJAK

V Brežicah je v starosti 82 let za vedno zatisnil oči Alojzij Juvančič, vzor poštenjaka starega kova, ki se je priljubil vsakemu, da je le enkrat govoril z njim. Po rodu iz Sevnice je pred leti prišel s svojo življenjsko družico Josipino na Zidani most, kjer sta začela gostilno, in Juvančičeva gostilna na tem važnem železniškem križišču je kmalu zaslovela daleč naokrog. Kdor se je le enkrat ustavil v njej, jo je povsod priporočal. Pokojni Alojz Juvančič je bil tudi večkrat izvoljen za župana velike občine Loka pri Zidanem mostu in je opravljal županske posle v splošno zadovoljstvo občanov. Leta 1920 sta s soprogo kupila vinograd pri Pišecah in se preselila v novo domačijo v Brežice. Vsi štirje njuni še živeči otroci so v dobrih pozicijah.

PAVILJON ZAŽGAN

Zločinska roka je v noči od 12. do 13. junija zažgala paviljon na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola pod Tivolijem. Temu so sledili tudi neki izgredi po ljubljanskih ulicah.

IZ STARE LJUBLJANE

V Ljubljani je v starosti 84 let legla k večnemu počitku ga. Fani Ravniharjeva, vdova po prvem predsedniku Glasbene Matice, Franu Ravniharju, in mati ljubljanskega podžupana dr. Vladimirja Ravniharja. Slovenstvo se je za časa njenih mladih let v Ljubljani šele začelo uveljavljati, in zdaj pokojna Ravniharjeva je nastopala na odru Narodne čitalnice v družbi odličnih oseb narodnega prebujenja, med katerimi je bil tudi Peter Grasselli, prvi slovenski župan Ljubljane. Z njo je šel v grob lep kos stare ljubljanske zgodovine.

NEVIHTA S TOČO

Silna nevihta je sredi junija razsajala nad jugovzhodnimi obronki Pohorja in je napravila veliko škodo po naseljih Skomarje, Resnik, Kunigunda, Padeški vrh in Planina. Toča je oklestila poljske pridelke in velike mase vode so odnašale les, seno in tudi zemljo s posevki vred.

MA STRELA . . .

Med nevihto, ki je nedavno razsajala v okolici Makol pri Poljčanah, je strela udarila v viničarijo posestnika Ant. Kolarja v Motanji vasi. Prihiteli gasilci so rešili edino klet z nekaj sodi vina, vse drugo je zgorelo. Viničarija je bila skoraj nova. Prejšnjo je pred štirimi leti prav tako pokončala strela.

OBILEN PRIRASTEK

Posestnik Janez Strupi v Rupi pri Kranju ima menda najbolj rodovitno svinjo v Jugoslaviji. Oni dan mu je povrgla kar 20 zdravih in dobro razvitih pujskov.

(Dalje na 2. strani)

VSAK PO SVOJE

V Wilmingtonu, država Delaware, sta se pretekli teden poročila Franklin D. Roosevelt Jr. in Ethel Dupont. Ženin je sin Roosevelta, predsednika Zedinjenih držav, ki veruje v razoroženje in mir, nevesta pa je iz rodbine Dupontov, municijskih magnatov, katerih silno bogastvo prihaja od izdelovanja orožja in municije za vojno. Ženin torej nekako predstavlja mir, nevesta pa vojno, in skoro gotovo bo njena obveljala, vsaj v domači hiši. Saj se zgodi tako celo v tisočerih manj odličnih ameriških družinah.

*

Vsekakor mora biti mladi Franklin D. Roosevelt junaškega srca, da se je upal poročiti s hčerko municijskega magnata. Kaj se ve koliko bridkih sabelj, pušk, bajonetov, strojnic kanonov, granat, šrapnelov in bomb bo nevesta dobila od svojega očeta za poročno darilo!

*

Iz poročil v starokrajskih listih je razvidno, da so se v Sloveniji spet hudo razplamtele strankarske strasti. V zvezi z njimi se poroča o izgredih, pobojih, požigih in demonstracijah, a poročila so tako čudno prikrojena, da nas eden, ki tamkajšnjih razmer več ne pozna, ne more uganiti zakaj se jim prav za prav gre. Iz časopisov pa zijajo grde, umazano bele lise cenzure, ki molče trobentajo o brezobzirni diktaturi. Vpričo tega ni čudno, če se ponovno spomnimo, da take svobode, kakršno uživamo Slovenci v Zedinjenih državah, nima noben drugi del našega naroda. "Sweet land of liberty" in "America the beautiful" niso prazne fraze.

*

Hitler se zavzema za svobodo Špancev. Če bo taka, kakršno deli doma v Nemčiji židom, katoličanom in protestantom, naj se Španci kar veselijo nanjo!

*

V legislaturi države Wisconsin je bil nedavno vložen predlog, da bi se plača poslancev zvišala od sto na dvesto dolarjev na mesec, toda zbornica je predlog z veliko večino odklonila. Kaj takega je mogoče samo v državi Wisconsin, kjer še živi duh velikega La Folletteja.

*

Tom Girdler, eden najbolj zakrknjenih jeklarskih magnatov, je v Washingtonu napram novinarjem izjavil, da ne bi maral predsednika Roosevelta za posredovalca v jeklarski stavki. To je vse v redu in Girdlerju se zaradi tega ne bo skrivila niti kocina na nosu. Za primerjavo pa bi bilo vredno pomisliti, kaj bi se zgodilo s ponosnim nemškim državljanom v Berlinu, če bi izjavil, da odklanja Hitlerjevo posredovanje!

*

V Philadelphiji se je zbral krožek bogatašev, ki se shaja po enkrat na teden in si daje postreči z juho in pečenko kač klopotač. Predlagano in podpirano, da se bogatašem prepusti vse klopotače in vse druge kače.

*

Tatvina je grda stvar v vsakem slučaju, toda tudi med tatvino in tatvino je razlika. V Clevelandu se je v stanovanje nekega Cornella ponoči priplazil tako zloben tat, da je možu poleg drugih reči odnesel tudi njegovo umetno nogo. Mogoče je pa tudi, da mu tega čina ni narekovala zlobnost, ampak previdnost z ozirom na morebitno zasledovanje.

(Dalje na 2. strani)

"NOVA DOBA"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlana $1.50; za inozemstvo $2

OFFICIAL ORGAN
of the
SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members $.72 per year; nonmembers $1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:
NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XIII. *104* NO. 27

NAŠE BOGASTVO

Po prostranih poljih valovi zlata pšenica, šelesti sočna koruza in bujno raste raznovrstna zelenjad. Sadno drevje je posuto z obilico drobnih zelenih sadežev, temno zelene brajde vinske trte ščitijo pod svojim listjem milijarde drobnih grozdekov. Po sočnih livadah se pase rejeno govedo. Veliko bogastvo, ki priča o umnem gospodarstvu, pridnih rokah in rodovitni zemlji.

Po belih cestah, ki preprezajo deželo, drvi milijone avtomobilov. Dolgi vlaki prevažajo potnike in blago vseh vrst. Dim iz visokih dimnikov oznanja obrat tovarn in rudnikov. V morska in jezerska pristanišča prihajajo parniki in spet plovejo iz istih. V mestih šumi trgovina. Vsepovsod spet veliko bogastvo, ki ga ni mogoče označiti z dolarji in številkami.

Preko dežele so raztresena nešteta mala mesteca in še bolj številna farmerska naselja. Milijone prijaznih hiš in hišic, napol skritih v zelenju in cvetju. Lepa šolska poslopja, iz katerih se ob določenih časih vsiplje živahna, rdečelična mladina, ki se pripravlja, da bo v nekaj letih soodločevala pri upravi in vladi dežele. Koliko bogastva je skritega v tem, si ne moremo niti približno predstavljati.

Veliko, veliko bi se še lahko napisalo o neizmernem bogastvu te mlade dežele, katere pravi razvoj se je začel šele potem, ko se je osvobodila evropske nadvlade in pričela življenje kot samostojna republika. Od takrat je preteklo komaj dobrih 160 let. To je za starost dežele primeroma kratka doba in se jo more vsled tega smatrati za resnično mlado.

Ta mladost dežele je kriva, da so bile socialne razmere v tej deželi do zadnjega časa precej neurejene. Delavsko ljudstvo si je v raznih neprilikah moralo samo pomagati kot je vedelo in znalo. Razna državna zavarovanja za starost, onemoglost, poškodbe in brezposelnost so delo najnovejšega časa; mnoga so še v začetnem stanju in potrebujejo še dosti izboljšanja.

V tej dobi socialne neurejenosti so se začele pojavljati podporne organizacije in so na tem polju zamašile veliko vrzel. Delovno ljudstvo samo si je zgradilo te podporne organizacije, da je bilo potom njih vsaj nekoliko zavarovano za slučaje bolezni in smrti v družinah. Te organizacije so izvršile in še vršijo veliko in plemenito delo. In ravno ameriški Slovenci smo v tem oziru bolje preskrbljeni kot marsikatera druga narodnost.

Slovenci imamo več izborno poslujočih podpornih organizacij in med njimi zavzema odlično mesto naša J. S. K. Jednota. Njen sistem je prikrojen ameriškemu duhu in časovnim razmeram. Njeno trdno finančno stališče in njeno rast kažejo številke. Ako trdimo, da v tej deželi ni nobene boljše podporne organizacije, ne razdiramo praznih besed, ampak beležimo le trdna dejstva. Mi, ki smo njeni člani, vemo, da je tako. Že četrtino dobe naše republike vrši J. S. K. Jednota svoje plemenito bratsko delo med ameriškimi Slovenci in je danes na boljšem stališču kot je bila kdaj prej.

Prej smo govorili o bogastvu te dežele, zato je pravilno, da se spomnimo tudi na bogastvo, katero poseduje naša Jednota, ki je v bistvu del te dežele. Njeno bogastvo ni samo v stotisočakih in milijonih dolarjev, katere je članstvo skupaj spravilo za pomoč v časih potrebe, ampak tudi oziroma še v večji meri so njeno bogastvo dobri in lojalni člani. Svojo lojalnost do J. S. K. Jednote so njeni člani že večkrat častno pokazali, toda menda še nikoli ne tako sijajno, kakor tekom pravkar zaključene mladinske kampanje. Društva in posamezni člani so se tekom te kampanje tako navdušeno odzvali klicu za povečanje števila našega članstva, da so presenetili največje optimiste. Jednota s takimi člani se lahko ponaša, da ima največje bogastvo, ki ga more imeti kaka slična organizacija.

Nadaljno bogastvo J. S. K. Jednote je njen mladinski oddelek, ki je najboljša rezerva in garancija za rast odraslega oddelka. In ta zaklad mladinskega oddelka se je tekom pravkar zaključene kampanje pomnožil tako kot še nikdar prej v zgodovini naše organizacije.

Iz vsega navedenega je lahko razvidno, da ima naša J. S. K. Jednota vsa bogastva, ki jih more imeti dobra podporna organizacija. Ima trdno finančno podlago, ima dobro vodstvo, ima ugled, je polna mlade življenjske sile in ima najboljše člane, ki si jih more kaka organizacija želeti.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

V nekem chicaškem uradu je nedavno brhka tipkarica seštevala na seštevalni stroj mesečne dohodke in stroške svoje kompanije in, ko je bila pri koncu, je mesto končne vsote pogledala iz stroja prava živa kača. Ko je prijatelj Cahej čital tisto poročilo, je dejal, da to ne more pomeniti nič drugega, kot pasje dneve ali pa bankrot kompanije.

*

V legislaturi države Michigan je poslanec C. F. Sundstrom priporočal, da bi se porabljalo dihurje za preganjanje sedečih štrajkarjev. Ideja ni slaba, posebno zato, ker bi bila porabna na obeh straneh. Stavkarji bi istotako lahko porabljali dihurje za piketiranje in za preganjanje skebov.

*

Mlade junijske neveste se učijo kuhati in s tem se bo v nekoliko modificirani obliki začela ponavljati stara grška zgodovina. Takrat so bogovi dobivali žgalne daritve, zdaj jih bodo pa mladi možički, in sicer v obliki zažganih ali pripaljenih obedov. Glavna razlika je v tem, da so stari grški bogovi imeli boljše želodce.

*

Pa naj bo dovolj za danes. To ali katero koli kolono pisati ni igrača po dveh zaporednih praznikih, in to še v mesecu, ki nam prinaša pasje dni. Glava je tako prazna kot beseda o svobodi v Hitlerjevemu ali Mussolinijevemu pašiluku. Pa kaj hočemo! Vsak ne more imeti take glave, kakršno je imel tisti samouk, ki je iz svoje glave kozolec postavil, pa mu je še za dva svinjaka lesa ostalo!

A. J. T.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje s 1. strani)

dam" iz vseh delov sveta. Med njimi jih je bilo 14 tudi iz Zedinjenih držav. Reprezentacija iz Zedinjenih držav je bila majhna, toda še vendar prevelika, in prav gotovo ni reprezentirala ljudstva te republike. Saj bi bilo tudi malo častno, če bi se pravi Američani klanjali angleškemu kralju, s katerega prednikom se je morala ta republika boriti za svojo neodvisnost.

*

PREZGODNJI 4. JULIJ

Eksplozija raket, pokalic in drugih oblik umetnega ognja, ki so bile na prodaj za proslavo 4. julija, je na večer 1. julija razdejala neko lekarno v mestu Nampa, Idaho, je ubila 4 osebe, 20 pa jih je poškodovala, med njimi 12 nevarno. Poslopje, kolikor ga ni razdejala eksplozija, je uničil požar.

*

INFLACIJA V FRANCIJI

Francija je začasno opustila zlati standard in frank je padel na 4 cente ameriške veljave. V septembru lanskega leta je bila uradno znižana vrednost franka za 30% in zdaj je sledilo nadaljno znižanje. Neizogibna posledica inflacije je višanje cen življenjskih potrebščin.

*

LETALCA IZGUBLJENA

Nekje v brezmejnem Pacifiku sta morala pristati sloveča ameriška letalka Amelia Earhart in njen pilot F. J. Noonan. Približno smer naznanjata z slabotnimi radio signali. Iščejo ju vojne ladje in letala.

*

PRIMITE TATU!

Italijanski diktator Mussolini je v svojem listu Popolo d'Italia obdolžil Francijo in Anglijo, da skušata na vse načine pomagati španski ustavni vladi k zmagi. Pošiljata da ji prostovoljce, aeroplane, orožje in municijo. Vojaške pomoči, katero pošiljata Mussolini in Hitler španskim rebelom, ni omenil.

*

RUSI IN JAPONCI

Na veliki reki Amur, ki na precejšnjo razdaljo tvori mejo med japonsko vazalno državo Mančukuo in rusko Sibirijo, je prišlo med ruskim in japonskim vojaštvom do streljanja, tekom katerega je bila neka lahka ruska topničarka potopljena. Spor je nastal zaradi dveh večjih otokov v reki, katera si lastijo Rusi, Japonci pa trdijo, da pripadata državi Mančukuo. Rusi imajo baje v bližini več stotisoč mož broječo armado, na reki Amur pa okrog 40 topničark. Po incidentu so se pričela pogajanja med ruskim komisarjem za zunanje zadeve in med japonskim poslanikom v Moskvi, tekom katerega je zastopnik ruske vlade obljubil, da bo Rusija odpoklicala svojo oboroženo silo od spornih otokov, ako je Japonska pripravljena odpoklicati svoje vojaštvo, nakar naj bi se mirnim potom določila meja. Ta ruska sugestija je bila sprejeta in poroča se, da sta obe državi odpoklicali vojaštvo od spornih točk.

*

ŠPANSKA SITUACIJA

Francija in Anglija sta dali javnosti razumeti, da bosta pričeli pošiljati letala, orožje in municijo španski legitimni vladi, če Italija in Nemčija ne bosta izpremenili svojih stališč z ozirom na nevtralnost v španski civilni vojni.

MESTO PRISELJENCEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

sko zatiranje in gospodarske razmere so skupaj prispevale k priseljevanju. Dandanes ima Chicago več Poljakov nego Lvov ali Krakov in smtra se za tretje poljsko mesto na svetu, za Varšavo in Lodzem, ki sta prvi po prebivalstvu. Mnogo resnice je v trditvi, da mesto Chicago kot industrijalno središče je bilo zgrajeno od močnih mišic poljskih delavcev, ki številno prednjačijo v jeklarnah in klavnicah. Mesto Chicago je tudi pripoznano kot intelektualno središče ameriških Poljakov. Odkar je bil izdan prvi poljski časopis l. 1874. je bilo v Chicagu več kot 65 poljskih časopisov. Danes poljski tisk vključuje tri dnevnike velikega obsega. Chicago je sedež treh velikih narodnih jednot: Poljske Rimsko-Katoliške Zveze, Poljske Narodne Zveze in Poljskega Sokola. Tam se tudi nahaja največja poljska banka v Ameriki.

Znatno število Švedov, Norvežanov in Dancev je prišlo v Chicago okoli dobe civilne vojne. Te škandinavske skupine se zlasti odlikujejo po velikem številu profesijonalnih ljudi, zdravnikov, pravnikov, inženirjev in tehničnih strokovnjakov, ki so jih dale Chicagu.

Ena izmed najpomembnejših skupin v Chicagu je židovska. Od ustanovitve svoje prve organizacije l. 1845 so Židje udejstvovali svoj prirojeni talent za organizacijsko življenje, zlasti na šolskem polju.

Okoli l. 1880 je začelo priseljevanje Italijanov v Chicago. Današnje italijansko prebivalstvo Chicaga—bodisi priseljeno ali tukaj rojeno od italijanskih priseljencev—znaša čez 200,000.

V Chicagu je samo okrog 150,000 Čehoslovakov, toda ta skupina se jako odlikuje v javnem življenju mesta. Čehi imajo 22 časopisov, vštevši štiri dnevnike. Slovaki pa osem časopisov z dvema dnevnikoma. Delovanje čeških društev, zlasti Sokola, za razširjevanje prosvete, in ustanovljenje brezplačnih knjižnic je hvalevredno. Župan Čermak, ki je bil umorjen l. 1933 ob atentatu na Roosevelta, je bil sin češke zemlje.

Hrvati in Slovenci so mnogoštevilni v Chicagu. Obe skupini sta začeli prihajati v Chicago nekoliko pred l. 1900.

V Chicagu je 200,000 ljudi, rojenih na Ruskem, ali njihovih sinov. Od teh jih 40,000 navaja ruščino kot svojo materinščino. Druge znatne skupine so grška, litvinska in mehikanska. Manjše skupine tvorijo Francozi, Armenci, Kitajci, Estonci, Finci, Japonci in Rumunci, zaporedno po svojem številu. — FLIS.

NEPRIJETNOSTI IZLETOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

Včasih se strupeni bršlin naseli na vrtu ali v bližini stanovanj, kjer je posebno otrokom nevaren. Od tam se ga najlažje odpravi, če se večkrat poškropi njegovo listje, posebno dokler je še mlado in sočno, z močno raztopino soli in mila. V galoni močne milnice naj se raztopi tri funte navadne kuhinjske soli in s to raztopino naj se poliva listje strupenega bršlina. Pravijo da taka raztopina to hudobno rastlino gotovo uniči.

Za izletnike v prosti naravi predstavljajo nekoliko nevarnosti tudi strupene kače, posebno klopotače. Večina kač je nestrupenih. Med najbolj navadne strupenjače te dežele spadajo kače-klopotače, ki pa so po srednjem zapadu in vzhodu precej redke. Kdor hodi po krajih, kjer obstoja nevarnost strupenih kač, naj nosi visoke čevlje ali pa usnjate gamaše. Poleg tega je dobro, da ima za vsak slučaj s seboj čisto brivsko rezilo, stekleničico jodina (iodin) in malo kavčukasto sesalko, ki se kupi v lekarnah. Ako ga je ugriznila strupena kača, naj ranjeni ud nad ugrizom močno preveže, namaže ranjeno mesto z jodinom, rano z rezilom britve poveča in z gumijevo sesalko vleče iz rane zastrupljeno kri. Ako ni sesalke pri rokah, se zamore rana tudi izsesati z ustmi, toda le tedaj, če oseba nima na kak način ranjenih usten ali dlesni. To je za prvo silo, potem pa naj ugrizena oseba išče zdravniške pomoči. Zdravniki tudi pravijo, da žganje nič ne pomaga za kačji ugriz, ampak celo škoduje.

Pomniti je vredno, da tudi ugriz strupene kače klopotače ni vselej smrtno nevaren. Izmed desetih ugrizenih oseb, ki se niso poslužile takojšnjega zdravljenja, podleže le ena.

Ako se človek na en ali drugi način rani, ko je daleč od zdravniške pomoči, je najbolj važno, da prepreči zastrupljenje krvi. V to svrho naj rano dobro izmije z milom in vodo, nakar naj jo dobro polije z jodinom.

Nekateri ljudje so občutljivi za mrzlo vodo in tisti naj bi bili previdni pri kopanju, namreč, da naj ne planejo prehitro v mrzlo vodo, ampak se naj nanjo polagoma privadijo. Mnogi kopalci dobijo krč in utonejo, če prenaglo planejo v mrzlo vodo.

Piti vodo iz neznanih potokov in studencev ni priporočljivo. Lahko je voda na videz lepa in čista, pa vsebuje bakterije tifusa. Ako ni druge pijače na razpolago, naj se sumljivo vodo pred pitjem prekuha.

DOBRO DELO MILICE

(Nadaljevanje s 1. strani)

galon vode in 10 galon strupa, imenovanega sodium arsenate. Ta mešanica se potem s traktorji strosi po poljih in pašnikih, kjer mrgoli kobilic. Kobilice z veliko slastjo pohrustajo zastrupljeno vado, nakar točno poginejo. Ampak je dosti dela in dosti stroškov, predno se nakrmi osem bilijonov lačnih kobilic za na pot v večna lovišča.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

NAJSTAREJŠE DRUŠTVO

Društvo ostrostrelcev v Ljubljani je nedavno praznovalo 375-letnico svojega obstoja z lepo slavnostjo in strelskimi tekmami. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1562 z nalogo vežbanja meščanov s strelskim orožjem v svrho obrambe pred turškimi vpadi. Kasneje je svoj program prilagodilo vežbanju lovcev in sportnem streljanju. Po vojni je društvo popolnoma prešlo v zavedne slovenske roke. Društvu predseduje že veliko let znani ljubljanski meščan Jean Schrey. Društvo ostrostrelcev v Ljubljani je najstarejše društvo v Jugoslaviji.

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

a). Izvrševalni odsek:

Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
Drugi podpredsednik: PAUL J. OBLOCK, R. D. 1, Box 153, Turtle Creek, Pennsylvania.
Tretji podpredsednik: FRANK OKOREN, 4759 Pearl St., Denver, Colo.
Četrti podpredsednik: JOHN P. LUNKA, 1266 E. 173rd St., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

b). Nadzorni odsek:

Predsednik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio.
1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio.
2. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1812 N. Center St., Joliet, Illinois.
3. nadzornik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.
4. nadzornik: ANDREW MILAVEC, Box 31, Meadow Lands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.
1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
2. porotnik: FRANK MIKEC, Box 46, Strabane, Pa.
3. porotnica: ROSE SVETICH, Ely, Minn.
4. porotnik: VALENTIN OREHEK, 264 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Jednotino uradno glasilo.
NOVA DOBA, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Vse stvari, tikajoče se uradnih zadev, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika. Vse pritožbe in prizive naj se naslovi na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov, prošnje za zvišanje zavarovalnine in bolniška spričevala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročnina nečlanov in izpremembe naslovov naj se pošiljajo na naslov: Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki je najboljša jugoslovanska zavarovalnica v Zedinjenih državah in plačuje najliberalnejše podpore svojim članom. Jednota je zastopana skoro v vsaki večji slovenski naselbini v Ameriki, in kdor hoče postati njen član, naj se zglasi pri tajniku lokalnega društva ali pa naj piše na glavni urad. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani belega plemena, neoziraje se na njih vero, politično pripadnost ali narodnost. Jednota sprejema tudi otroke v starosti od dneva rojstva do 16. leta in ostanejo lahko v mladinskem oddelku do 18 leta. Pristopnina za oba oddelka je prosta.

Premoženje znaša nad $2,000,000.00. Solventnost Jednote znaša 115.86%.

NAGRADE V GOTOVINI

ZA NOVOPRIDOBLJENE ČLANE ODRASLEGA IN MLADINSKEGA ODDELKA DAJE J. S. K. JEDNOTA NAGRADE V GOTOVINI.

Za vsakega novopridobljenega člana mladinskega oddelka je predlagatelj deležen 50 centov nagrade.

Za novopridobljene člane odraslega oddelka pa so predlagatelji deležni sledečih nagrad:

za člana,	ki se zavaruje za	$ 250.00 smrtnine	$1.25 nagrade
za člana,	ki se zavaruje za	$ 500.00 smrtnine	$2.00 nagrade
za člana,	ki se zavaruje za	$1,000.00 smrtnine	$4.00 nagrade
za člana,	ki se zavaruje za	$1,500.00 smrtnine	$5.00 nagrade
za člana,	ki se zavaruje za	$2,000.00 smrtnine	$6.00 nagrade
za člana,	ki se zavaruje za	$3,000.00 smrtnine	$8.00 nagrade

Te nagrade so v veljavi za nove člane, pridobljene od 1. februarja 1937 naprej. Jednota jih izplača šele potem, ko je novi član vplačal vsaj tri asesmente.

NAKUP TREH VASI

Beograjsko "Vreme" poroča: Kakor zvemo, je podjetje Bat'a kupilo v neposredni okolici Strumice tri vasi, katerih prebivalci se bodo v kratkem izselili v Turčijo. V teh vaseh namerava Bat'a zgraditi velika industrijska naselja, tovarno gume ali pa, kar je še najverjetnejše, tovarno nogavic. Razen tega trdijo, da je Bat'a v pogajanjih glede nakupa velikih zemljišč v okolici Gjevgielije in Štipa. V industrijskem naselju pri Strumici bo takoj izpočetka zaposlenih nad 3 tisoč delavcev.

KONEC KRVNE OSVETE

Tudi v Boki Kotorski se že od starih časov sem dogajajo številni uboji zaradi krvne osvete. Nekatere rodbine so bile v takem medsebojnem krvavem obračunavanju popolnoma iztrebljene. Mnogi prebivalci se trudijo, da bi odpravili drakonične zakone maščevanja in dogaja se v zadnjih letih, da se nekatere rodbine, ki so dolga leta živele v smrtnem sovraštvu, spet pomirijo. Starejši in najuglednejši prebivalci so z uspehom prevzeli vlogo sodnikov zamotanih starih sporov in posredovalcev med sovražniki. Tudi v vasi Podlastavi, kjer je starodavni samostan, je bilo več primerov krvavega maščevanja. Pred leti je neki mladenič iz Sokolovićeve rodbine ubil svojega vrstnika iz Bavkove rodbine in po običajih in zakonih krvne osvete, bi moral prvi član Bavkove rodbine ubiti nekoga iz Sokolovićeve hiše in tako maščevati prelito kri. Posredovalci so stopili v akcijo in posrečilo se jim je, da so dosegli premirje med obema rodbinama. Ko pa je premirje poteklo, je bila spet nevarnost maščevalnega uboja. K sreči pa so premirje spet podaljšali in nedavno je bilo sklenjeno, da se bodo člani obeh rodbin javno pomirili in pokopali staro sovraštvo. S tem bo združena velika svečanost, katere se bo udeležilo okrog 200 ljudi. Zaobljuba odpuščanja in miru bo v starem samostanu.

ZANIMIV FILM

Svetnik jugoslovanskega poslaništva v Londonu dr. Vojislav Jovanović je te dni prinesel v Beograd kopijo zanimivega zgodovinskega filma. Nekdanji angleški konzul v Beogradu je leta 1904 filmal kronanje kralja Petra I. Film kaže vojaško parado na Banjici in sprevod kronanja po mestu. To je bil prvi film, ki je bil posnet v Beogradu, menda tudi prvi film kronanja kakega vladarja. Čeprav je bila filmska tehnika leta 1904 šele v začetku svojega razvoja, so posamezni deli filma izvrstno uspeli in strokovnjaki so prepričani, da bo mogoča rekonstrukcija zanimivega zgodovinskega filma.

JUGOSLOVANI V NICI

Mednarodne folkloristične svečanosti so tudi letos bile v Nici in je pri njih nastopila tudi jugoslovenska skupina. Iz francoskih pokrajin, iz Avstrije, Nemčije, Nizozemske, Finske, Poljske in od drugod so gosti spremljali svoje značilne šege in pestre narodne noše, a najbolj je bila pestra jugoslovanska, ki so jo tvorile noše iz vseh pokrajin od Triglava do Vardarja. Prav ta raznovrstnost je napravila jugoslovansko skupino posebno živahno, da je močno razlikovala od drugih. Zato pa je tudi žela veliko pozornost in pohvalo, fotografi so povsod prežali nanjo in listi so največ poročali o njej. Posebno pohvale je bila jugoslovanska skupina deležna pri izvajanju jugoslovanskih narodnih plesov in je poleg skupine Baskov dosegla največji uspeh.

GLASNA PIŠČALKA

Švedski inženir Ekman je izgotovil piščal ali sireno, katere glas se sliši v okrožju petih milj. Glas je tako močan, da ga v okrožju 150 čevljev človeško uho skoro ne prenese.

New Era ENGLISH SECTION OF Official Organ of the South Slavonic Catholic Union. Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Current Thought

Gowanda's Annual Field Day

Hats off to the two very active SSCU lodges in Gowanda, N. Y. who annually sponsor a SSCU Field Day, which for an abundance of activities and new ideas is hard to beat.

This year Pathfinders lodge, No. 222 and St. Joseph lodge, No. 89, again will produce an unusual spectacle on next Saturday and Sunday, July 10 and 11. Included in the program of activities is entertainment for both old and young. And many out-of-town visitors will vouch that a good time in Gowanda is hard to beat. For all barriers of strangeness is lifted by the fortunate guests in attendance.

The annual SSCU Field Day is a legend in Gowanda, and to the outsiders who have partaken in the festivities, it is a happy remembrance of a lodge activity that long lingers in the memory.

Let us look into the various details that comprise the annual SSCU Field Day. True enough, each year finds new and interesting additions, but in general, the outdoor activity even though patterned after that of an outline of a regular picnic lacks the monotony. For in Gowanda they seem to sense the necessity of attracting outsiders as well as SSCU members.

This year we find that Charles Sternisha, Sr. is general chairman and Louis Andolsek, assistant chairman. A host of hard working assistants in charge of various subsidiary arrangements together with member-helpers will combine their efforts to effect a most successful SSCU Field Day.

Gowanda, N. Y. stands out as a concrete example of splendid co-operation between the senior and junior members; that is, between the members of the Slovene-conducted and English-conducted lodges. Let their splendid example continue to serve as a guiding light to other communities commanding SSCU lodges where perhaps a foreign feeling and strangeness may exist.

To knock down the barriers of indifference and to create a better feeling and mutual understanding — if this barrier is overcome or the condition alleviated — then a joint undertaking such as sponsored by the Gowanda SSCU lodges serves to create a means of perfect understanding and results in straddling the gap that may exist between the junior and senior members.

Lodge No. 55

Uniontown, Pa. — Members of lodge St. Rochus, No. 55, SSCU and other Jugoslavs in the neighboring vicinity are hereby notified that our lodge has changed the date of this year's picnic. It was reported that the picnic would be held on July 18; but since we could not obtain the desired site the date of the picnic has been deferred to July 25. The picnic will be held in Shadowland Park located on First Connellsville Rd., near Lemont. Refreshments in the form of appetizing sandwiches and thirst quenchers will be available. The committee in charge will extend its efforts to make sure that every guest will be satisfied. All members of our lodge and all Jugoslavs in this territory are cordially welcomed to attend our picnic on Sunday, July 25.

Ferdinand Markusic, Sec'y

Euclid's Delegate

John Tanko, Jr.

The son of the very active secretary John Tanko, Sr. of lodge No. 132, of Euclid, O. is John Tanko, Jr., elected delegate to the second bienniel juvenile convention. Insofar as lodge matters and convention procedures are concerned, delegate John will receive able instructions from his dad who makes lodge work his hobby. John Jr. will be among those delegates to accompany John P. Lunka, fourth supreme vice-president, who will act as guide for the Ohio group.

From Canonsburg

Veronica Barbish

"It was with the help of Frank Mikec, president of our lodge, who is also second supreme judiciary, and our very active secretary John Zigman, that enabled me to obtain the desired number of thirty credits." So relates Veronica Barbish, delegate from lodge No. 149, of Canonsburg, Pa. Veronica also warns Little Stan to be sure and prepare the Indians for exhibition as she is looking forward not only to the juvenile convention, but also the side shows.

Center Ramblers

Center, Pa. — On Sunday, July 11, Center Ramblers are sponsoring a picnic and dance at Center Beach. Music will be furnished by Martin Serro and his trio, and believe me they sure can play polkas. So, come on folks, and swing to their rhythm.

All members of the SSCU are cordially invited to attend. Members of our lodge, as well as others, are asked to be present and invite their friends to come along for one grand day of entertainment. So don't forget folks from Claridge, Export, White Valley and Cheswick—you are all invited. Incidentally, what is the matter with the young lodge members. It seems that the more new enrollments we secure, the less there are that come to the meeting. If we get an attendance at our picnic similar to that at our meeting, our picnic will be a "flop." It seems that there are just about half a dozen that do all the work. The rest like a good time but don't like to help out.

Joseph Sobr, Treasurer

Smoking a cigarette, the small boy advanced upon the ticket office and demanded a half-fare ticket to Binghampton.

"What!" cried the booking clerk, "a kid like you smoking a cigarette?"

"Kid be blowed!" was the indignant reply. "I'm fourteen."

"Full fare, please." — Grit.

Milwaukee's Second

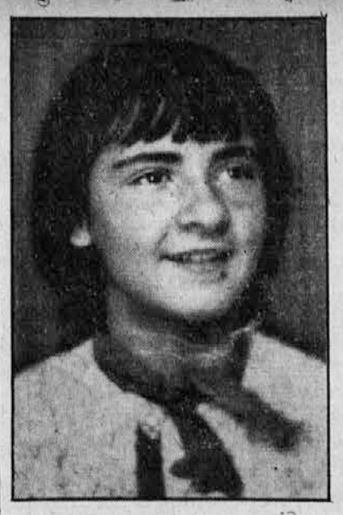

Gertrude Oblak

Another very happy delegate to the second bienniel juvenile convention is Gertrude Oblak, from lodge No. 225, of Milwaukee, Wisconsin. Another member of the same lodge who is also very proud to see Gertrude qualify is Pauline Vogrich, a very active secretary, who with her numerous articles to the Nova Doba expressed a dream to see three delegates elected from her lodge. Her dream did come true, for three delegates have qualified from lodge No. 225, and at the present writing, 105 new members have joined this lodge.

Lodge No. 81

Aurora, Ill. — On Sunday, July 11, 1937 St. Jerry's lodge No. 81, SSCU will hold a picnic at Weiland's Grove in Lovedale. Festivities are to start at 2:00 p. m. Games will be played and races will be held for the kiddies. Music will be furnished by Joe Kocjan and his son Eddie. All members of the lodge and their families are cordially invited to attend this grand day of entertainment. Come one, come all and have a good time.

Joseph Fayfar Jr., Sec'y

84 Delegates In

(Special Bulletin)

Ely, Minn. — At Tuesday noon, July 6, a total of 2881 new members were secured in the current juvenile convention campaign. Out of this total 2404 joined the juvenile department and 477 the adult division. At this writing 84 delegates have qualified for representation. The standing of states, according to the number of new members secured, is as follows: Pennsylvania, Colorado, Ohio, Illinois, Minnesota, Wisconsin, Montana, Wyoming, New York and Indiana.

Anton Zbasnik,
Supreme Secretary, SSCU

BRIEFS

Anton Okolish, chairman of supreme judiciary committee, SSCU suffered a fractured leg while at work. He is recuperating at the Citizens' Hospital of Barberton, O. The editorial staff of Nova Doba wishes him a speedy recovery and an early resumption of duties in his official capacity as the chairman of the SSCU supreme judiciary committee.

Center Ramblers lodge, No. 221, SSCU of Center, Pa., will hold a picnic on Sunday, July 11 at Center Beach. Members and friends are cordially invited to attend.

Annual SSCU Field Day sponsored by St. Joseph and Pathfinder lodges, No. 89 and 222, SSCU respectively, of Gowanda, N. Y. will be held this year next Saturday and Sunday, July 10 and 11. A varied program of entertainment has been arranged for the occasion. Out-of-towners are cordially welcomed to attend as are the loyal members and friends situated in Gowanda. Charles Sternisha, Sr. is general chairman, and Louis Andolsek assistant chairman.

From Pittsburgh

Robert Jurgel

From lodge No. 26 of Pittsburgh comes the second elected delegate, Robert Jurgel, who along with Isabel Arch, daughter of supreme medical examiner Dr. F. J. Arch, will comprise the representatives from this branch to the juvenile convention. Robert is the son of John Jurgel, secretary of lodge 26.

Pete—Have you ever loved before?

Silly Sally—No, dear. I have often admired men for their strength, courage, good looks, or intelligence, but with you, Pete, it is all love—nothing else.

SSCU Throughout The Country Awaits Official Juvenile Campaign Returns

Complete Tabulated Report Due in Next Issue. 2,714 New Members Through Friday, July 2nd, 1937

By LITTLE STAN, Juvenile Convention Campaign Director

Ely, Minn. — When the Second Bienniel Juvenile Convention campaign closed officially June 30, it was indicated that all records of new enrollments made by any fraternal organization in a period of three months would be shattered. These indications are coming so close to actual realization that it isn't even funny—it's almost unbelieveable! — and the thought that the SSCU may find an enrollment increase of 3,000 members by the time deadline rolls around comes brighter and brighter, as through Friday, July 2, there were 2,714 new members enrolled — only 286 less than 3,000! Could four more days bring that amount? It's a question which will be answered perhaps even in this issue of the paper, when Supreme Secretary Anton Zbasnik wires in that last minute report Tuesday evening, July 6.

Throughout the country Juvenile delegates are anxiously awaiting the trip to this Minnesota Wilderness country. Little Stan imagines that they will dream about the trip, and really make plans to enjoy themselves. —Then, upon their arrival at Ely on Thursday, August 5, they will be whisked away from one happy moment to another. They will have fun—and lots of it.

Then, after the final report comes in, Little Stan will unite a summary of the entire campaign. All those who participated in it—the real hard workers who enrolled the new members—can take all the credit! Key points in this great drive were Denver, Colorado; Joliet, Illinois; Cleveland, Ohio; Pennsylvania; Minnesota—Chisholm and Ely;—and literally, you must give every candidate and active lodge officers and members all the credit—

Think of it—Through Friday afternoon there were SEVENTY-FOUR OFFICIAL DELEGATES TO THE SECOND BIENNIEL JUVENILE CONVENTION!—That was through Friday—Wait until after the Fourth for the final number!

If Supreme Secretary were to count new members enrolled using the point system—that is, counting the adult as two, and the Juvenile as one, the total points would be way over the 3,000 mark!

Anyway you look at it, the campaign has been successful, in fact, it has been much better than expectations, and the SSCU populace throughout the country can give themselves a hearty pat on the back. From now on the SSCU will lead the way!

Friday was warm. The sun beat down on Little Stan's head, and was he ever warm! Something had to be done about it! And something was done about it —With Little Albert, (Stan's brother) at the controls, they all jumped into the growing (Ahstin)—and away to a nearby lake.

No, Heh Heh—this won't be another story of the mermaids—Little Stan is saving that for the convention — but anyway, he plunged into the lake, and was it very cool! To imaginary music Little Stan frolicked in the waters. Unbeknowest to him, Little Albert had his movie camera, and was he getting some shots! (Youse is a viper!)

What Little Stan also plans to do when the convention rolls around—with his trusty movie camera, he plans to record every event of the Second Bienniel Juvenile Convention—of the delegates—the lakes—the picnic—their talks over the "Mike" to over 10,000 people from all over the country who may be in attendance at the picnic to be held in the popular Shagawa Lake picnic grounds — on Sandy Point. There also in the roomy pavilion, the orchestra from Cleveland and Joliet can go to town! Will the camera hum! You said it!

Then the proper insertions of titles and headings, as Little Stan edits the film—and when complete it can be shown over and over again—real-life adventure and fun! Wanta be in Little Stan's movie? Well, all you delegates will be—from the moment you step off the train, and until the train slowly pulls out of the depot—every minute! History will be recorded!

While in Tower one day last week, Little Stan completed arrangements for the big Indian Pow-wow—there the movie camera will hum again! At White Iron Lake—a scenic and beauty spot—where delegates can swim in the cool refreshing waters is another event being planned for all. And you need not fear of any

Continued on Page 4

Repeat Delegate

Milan Peich

When the first juvenile convention was held in Ely, Minn. in 1935 Milan Peich qualified for delegate. This year finds Milan repeating as one of the three representatives from lodge No. 225 of Milwaukee, Wisconsin. At the beginning of the current campaign Milan expressed a strong desire to be among those present at Ely, and none were more satisfied over the outcome than Pauline Vogrich, lodge secretary and Milan.

Illini Stars

Chicago, Ill. — Though the juvenile convention campaign is over with, our lodge Illini Stars, No. 211, SSCU expressed itself at its June 27th meeting that it shall increase as much during the last six months of 1937 as it has in the first six.

In January 1937 our lodge numbered 9 adult members and 5 juvenile. On June 30, 1937 it was increased to 15 adults and 50 juvenile members.

I notice that the Indian Club will hold a picnic on July 11 in Clarendon Hills Grove. One dollar admission entitles each guest to the entire program.

John Zvezich

From Pittsburgh

Mary Mihalich

Ladies lodge of Pittsburgh, Pa., No. 182, SSCU will be represented at the second juvenile bienniel convention next August by Mary Mihalich, pictured above, who qualified as delegate. Mary was aided by the active lodge secretary Catherine Canjar and treasurer Mary Bodack. At the time the report of Mary Mihalich election was received at the Nova Doba office last week lodge 182 anticipated election of a second candidate, Gertrude Maloney.

Trinidad's Third

Mary Krivec

"I never dreamed that I would make the grade and qualify as delegate to the second juvenile convention," writes Mary Krivec, the third elected representative from lodge 84 of Trinidad, Colo. Mary gives due credit to Jacob Prunk, lodge secretary, for the splendid assistance extended in her behalf in order to reach her goal. She ends up her letter with a very praiseworthy thought: "Keep plugging on to make a bigger and better SSCU."

Annual SSCU Field Day

Pathfinders and St. Joseph Lodges Hold Annual Event July 10 and 11, 1937

Gowanda, N. Y. — The two local SSCU lodges, Pathfinders No. 222 and St. Joseph No. 89, have earned an enviable reputation for several years past in sponsoring joint events of entertainment for members, friends and acquaintances. This year, again, the two units have joined hands to undertake another of their famed field days, and next Saturday and Sunday, July 10 and 11, will find members of both lodges working hand in hand in an endeavor which will please all guests.

Committees for the field picnic have been named. Charles Sternisha, Sr., is general chairman and Louis Andolsek, assistant chairman.

Assistants comprise of the following: Admission: Amelia Kaluza and Mollie Klancer. Refreshment tickets: Joseph Widgay. Bar: Martin Matekovich. Refreshment stand: Mrs. Leo Klancer. Blanket and novelty stand: Thomas Sternisha. Music: Henry Zuzek. Dart game: Frank Klancer, Field games: Jenny Anderson, Theodore Palcic. Advertisement: John Matekovich, Martin Matekovich, Doris Sternisha, Charles Sternisha, Sr., Phillip Palcic and Jenny Anderson.

Helpers: All Pathfinder and St. Joseph members.

With such a competent group the two days are bound to be successful. Music is already engaged. Joseph Szukala and his boys have promised to be on hand Sunday, July 11. "Looch" and his accordion will play for dancing Saturday night, July 10.

Committees are busy with plans to entertain young and old. Games, races, swings for youngsters, dancing, refreshments, music and a congenial gathering of friends, old and new.

Out-of-town guests are cordially invited. If you're looking for two days of keen enjoyment, remember that we will furnish all the environment.

Field Day competition will prove amusing. Such fun-evoking stunts as husband-calling for married women, rolling-pin throwing, three-legged races, walking races, comic softball and other games will be held in the afternoon.

Stands will be erected shortly. All members are urged to turn out to help.

Jenny Anderson
No. 222, SSCU

Pathfinders

Gowanda, N. Y. — The Pathfinders, who have not been in the columns of Nova Doba for several weeks, due probably to a shortage of ink or sumpin' like that, are anxious to broadcast that they are still in existence and going as good as can be expected. The attendance at the meetings has not been the best, but it is improving and when summer's vacations are over, things will again start to hum.

Just a few days left, during which you can prepare to attend the Pathfinders-St. Joseph picnic; two days to be exact. Time flies, and nearer draws the days of this big event. The days, JULY 10th-11th; the place: Mentley's Grove, at the outskirts of Gowanda, about a half mile from Miller St.

Members, are you doing your share for this picnic? The committee is hard at work making arrangements in order to entertain you and your friends. They cannot do everything themselves; it takes more than a committee to make an affair a success. That's where cooperation comes in.

Refreshments: We are leaving it up to the refreshment committee. They assure us of the serving of an unusual kind of refreshment, one that will go with everybody. That delicious amber colored fluid, known as beer will be available in abundance to quaff your thirst and loosen your tongue — perhaps loosen it enough for you to go over and join that singing group in the corner or that trio under trees. There will be plenty of them.

Dancing: The open-air dance pavilion opposite the refreshment stand will be the scene of the dancing. Here a likable and very popular orchestra will entertain, beginning Saturday evening and continuining Sunday afternoon until early hours Monday morning.

Games: Well there will be plenty of them and you could enjoy yourself playing them one or all.

To SSCU lodges near and far, to Buffalo Big Four, to other local lodges and to all our friends we are pleased to extend a most cordial invitation to attend this picnic or FIELD DAY. Don't forget SATURDAY and SUNDAY July 10th-11th to be a guest of the Pathfinders and St. Joseph picnic, given by them for the members, friends, and their friend's friends.

WE'LL BE LOOKING FOR YOU—YOU—AND YOU.

John Matekovich

Sheboygan's Elect

Florence Podrzaj

Lodge No. 82 of Sheboygan, Wisconsin will be ably represented by delegate Florence Podrzaj who qualified for the second bienniel juvenile convention. In her letter to the Nova Doba she expresses her thanks to the lodge secretary, Mr. Yeraj, and president Mr. Kolar as well as her father, for their valued assistance in reaching her goal.

What to Expect of the Baby

By Dr. J. J. Folin
Member No. 44, SSCU

Barberton, O. — Many mothers worry about the newborn eyes. Usually newborns are cross-eyed for some weeks after they are born. At birth light has no effect on the eyes, the reason for this is they are not sensitive to it. After 24 hours, if we focus a bright light on the infant's face, we find that its eyes close suddenly. A normal thing for a newborn.

Eye muscles in a newborn are not well developed and we find that one eye may be turned one way and the other in some other direction. This is due to the action of the undeveloped muscles acting, independently and producing a squint. This also is a normal process and usually goes away in about 2 months and sometimes in 5 or 6 months. Then we find that a child can fix both of its eyes on the same object.

Babies are very sensitive to extremes of cold, heat, pinching of the skin or pricking of the skin by a pin, soon after birth. Infants are sensitive to their surroundings, they sleep quietly when properly fed, warm and dry, but they cry very loud when hungry, wet or cold.

Infant's lips and tongue distinguish heat and cold during the first days of its life and will refuse milk or water if too hot.

Hunger is developed soon after the infant is born. An empty stomach contracts its walls and causes hunger pains. This contraction of the stomach occurs whether the infant sleeps or not and stops as soon as the proper amount of food gets into it.

Progressive weight of the infant is important and must be accompanied by a proper development of the bones and muscles as well as other organs of the body. Usually the average weight for new-born babies is 7½ lbs. for boys and 7 lbs. for girls. The average length of a newborn infant at birth is 20 inches.

There are many exceptions to the rule that the first set of lower central incissors appear at 8 months, although we usually expect them to appear about that time. No small number of ills have been blamed for teething. At 8 months a child usually has 2 teeth, at 12 months 4-6 teeth, and at 24 months 16 teeth. At 30 months we expect to find the full number of milk teeth which is 20.

I shall give briefly the usual age at which we might expect nature to move itself.

Rolling its head is attempted about the 4th day and well established in 4 months, holding its head up it attempted at the end of 12 weeks and well established in 4 months; elevating the chest and head is attempted about the fourth month and well established in about 6 months; baby attempts to sit if supported about the third month of age and well established and without help when about 7 months old; he attempts to stand when 6 months old and is well established at about the eleventh month; he tries to walk when about 10 months old; he sits up alone when about 16 months old; climbs and jumps without help when about 20 months old.

Learning to talk is a slow process, varying greatly with the time at which different children begin to talk. It depends entirely what is said to the child, how it understands the questions and what it wishes to say in response.

When about nine months old many children say "mama," "papa," spontaneously but they cannot be made to repeat these words after some one else.

A child at 3 years of age can form small sentences fairly well. It is well to remember if a child does not begin to speak when about two years old to have him checked for deafness or other body or mind defects.

Lodge 132

Euclid, O. — With the juvenile convention campaign completed I want to thank all the members for their fine co-operation in making it possible for our lodge to send three delegates. Our lodge president and treasurer showed that Euclid was far from asleep in this campaign.

On July 25 our Napredek lodge, No. 132, SSCU will hold a picnic at Vrbic's farm. All arrangements have been completed to effect a day for entertainment. So come to our picnic.

I want to remind all members the necessity of attending lodge meetings. Many of our members know very little of what is going on. So, let us all make it a point to attend the next meeting on July 9.

John Tanko, Sec'y

From Chisholm

Dorothy Kotchevar

"It was through the help of our lodge secretary Mrs. Zurga, relatives and friends that enabled me to secure enough credits to qualify as delegate for the second bienniel juvenile convention, which will be held in Ely, Minn., next August." So writes Dorothy Kotchevar, delegate from lodge No. 230, of Chisholm, Minn.

LITTLE STAN'S ARTICLE

(Continued from Page 3)

accidents because Little Stan will be your life guard— He can stand in the middle of the lake without the water touching his chin — Heh! Heh! — Rescuing ladies in distress is his specialty!

Supreme officers will be in the title roles in the gigantic Minstrel show being planned. It will be the Show of Shows! Supreme officers will be impersonated by Boy Scouts of Troop 174 —and you will have all the laughter, song, and dance, unequalled in any part of the country. This is only the beginning. It will be glamorous, amourous — and tin-tin-tin-tin-abbulous! You will have so many things to do that after you have boarded the train for your return trip you will wonder just what happened, and ask if perhaps it was all a dream! But no, it isn't all a dream—it's going to be true—every minute of it!

Back in the water, the cool and refreshing swim is all over —it is time to go back to town to go to work—and Little Albert packs the camera, we hop in, and we're off! — until next week—

BUT JUST THINK OF THE COMING THINGS BEING PLANNED!

And by the way— some jottings— Several were married during the past week— Miss Ann Sprietzer, daughter of Mr. and Mrs. Joseph Sprietzer was wed to Peter Yapel of Soudan; Miss Mary Zgonc, daughter of Mrs. Mary Zgonc was married to Frank Chernivec. Visitors here were Miss Mary Gradisher of Milwaukee and Muskegon; Miss Molly Ogrinc, Cleveland; Mr. and Mrs. Leo Rittmanic, Bradley, Ill., and Miss Pauline Mrack, Cleveland. Got a letter from Miss Josephine Oblock of Center Ramblers last week which read—quote: "Flash!—A member from lodge 221 has been qualified as delegate. He is Edward Subic, and has succeeded in enrolling 32 members. I'm telling you, are we Center Ramblers glad! Edward is a good-looking boy, and I want you to find him a nice girl! Heh! Heh!... Received a nice long letter from Miss Pauline Erjavec, Pueblo, Colorado, who is now taking up a course of instruction in nursing . . . Little Stan didn't find time to answer it yet—but he will soon . . . and until next week.

Third Annual Celebration

By Little Stan

Ely, Minn. — The third annual celebration of the Jugoslav National Home will take place at a picnic at Sandy Point on beautiful Shagawa lake, Sunday July 11. The Jugoslav National Home is a social organization which combines the activities and socials of some 18 fraternal societies into one building. In the 18 organizations, seven of which are SSCU subordinate lodges, are enrolled over 2,000 adults. Ivan Tauzell is general chairman in charge of arrangements.

The program begins at 12:30 —when a huge parade will form at the National Home. It will be headed by flag bearers, the Ely Municipal Band, and will include the classy champions the Ely Drum and Bugle Corps, and members of lodges affiliated in the National Home.

The parade will move towards Sandy Point, where hosts of concession stands will be operated. People from all parts of the Iron Range will come in to spend the day.

Charles Munn, of the Minnesota Warehouse Commission will be main speaker. Following the speaker's program, the frolic will shift to the beach where the water sports carnival will take place. Negotiations were under way to have Ann Govednik, Olympic contender two times of Chisholm to swim exhibition. Leonard Klun, three times state champion diver, and Joseph Grahek, twice state champ will perform in the high dives. Canoe-tilting and races will conclude the program. Then to the pavillion where Frank Kromar's orchestra will swing it for the dancers!

Most impressive throughout the day will be the filming of the events. Cameras will grind to record outstanding events. All groups of "Old-Timers" will be filmed, and the pictures will be preserved for posterity. So that all the future generations can see the pictures of their fathers and mothers. It will be wonderful.

In the evening another dance will be held at the pavilion. So for a grand day of fun, come out to Ely and Sandy Point Sunday—a grand time is assured.

Stan Pechaver
Publicity Committee

The regular Sunday session of the Inter-Lodge League was suspended last Sunday, July 4 because of the many out-of-town trips planned by the member-players. The next set of games will be resumed Sunday, July 11 at the Moreland high school tennis courts situated at Kinsman and Lee Rds. Sammy Richter of the George Washington lodge, No. 180, SSCU is in charge of the tennis circuit.

Wyoming's First

Paul Putz

A very grateful delegate is Paul Putz from lodge No. 18, of Rock Springs, Wyo., who takes this means to extend his gratitude to all SSCU members who helped him reach his goal. Paul is very glad to have become a delegate to the second bienniel juvenile convention. He is the son of John Putz, treasurer of lodge 18.

Juvenile Convention Campaign Report

DELEGATES

Anthony Primc, Jr.	Lodge	173	Cleveland, Ohio
Albert Poklar	Lodge	173	Cleveland, Ohio
Joseph Rudolf, Jr.	Lodge	37	Cleveland, Ohio
Helen Okoren	Lodge	21	Denver, Colorado
Jennie Smith	Lodge	43	East Helena, Montana
Josephine Mausar	Lodge	21	Denver, Colorado
Louis Ambrozich, Jr.	Lodge	30	Chisholm, Minnesota
Josephine Janezjch	Lodge	21	Denver, Colorado
Jennie Zeleznikar	Lodge	78	Salida, Colorado
Victoria Kumse	Lodge	6	Lorain, Ohio
Isabel Arch	Lodge	26	Pittsburgh, Pa.
Isabel Erzen	Lodge	33	Center, Pa.
Goldie M. Miklaich	Lodge	150	Chisholm, Minn.
Mary Ambrozich	Lodge	21	Denver, Colorado
Edward Bovitz	Lodge	30	Chisholm, Minn.
Robert Turk	Lodge	36	Conemaugh, Pa.
Edward Zalar	Lodge	37	Cleveland, Ohio
Caroline Kern	Lodge	54	Hibbing, Minn.
Mildred Gaber	Lodge	78	Salida, Colorado
Adolph Skul	Lodge	21	Denver, Colorado
Rose Pavlovich	Lodge	84	Trinidad, Colorado
Theresa Rupar	Lodge	42	Pueblo, Colorado
Albert Adamich	Lodge	66	Joliet, Illinois
Pauline Klobas	Lodge	140	Morley, Colorado
Robert Champa	Lodge	184	Ely, Minnesota
Amelia Korosec	Lodge	120	Ely, Minnesota
Anne Erjavec	Lodge	42	Pueblo, Colorado
Frances Musich	Lodge	66	Joliet, Illinois
Dorothy Kochevar	Lodge	230	Chisholm, Minn.
Gertrude Oblak	Lodge	225	Milwaukee, Wisc.
Lillian Rudolf	Lodge	37	Cleveland, Ohio
Frank Doblekar	Lodge	37	Cleveland, Ohio
Fred Tomsich	Lodge	1	Ely, Minnesota
Mary Supancic	Lodge	57	Export, Pa.
Mary Vehar	Lodge	173	Cleveland, Ohio
Joseph Okolish	Lodge	44	Barberton, Ohio
Frank Novak	Lodge	94	Waukegan, Illinois
Helen Bavetz	Lodge	170	Chicago, Illinois
Jennie Simenc	Lodge	211	Chicago, Illinois
Robert Glavan	Lodge	225	Milwaukee, Wisc.
Jacob Prunk, Jr.	Lodge	84	Trinidad, Colorado
Margaret Chernilc	Lodge	78	Salida, Colorado
Angela Mohar	Lodge	78	Salida, Colorado
Edward Terdich	Lodge	66	Joliet, Illinois
Florence Poderzaj	Lodge	82	Sheboygan, Wisc.
Mary Mihalich	Lodge	182	Pittsburgh, Pa.
Mary Petritz	Lodge	190	Butte, Montana
Paul Putz	Lodge	18	Rock Springs, Wyo.
Mary Krivec	Lodge	84	Trinidad, Colorado
John Englich	Lodge	70	Chicago, Illinois
Mary Martincic	Lodge	16	Johnstown, Pa.
Robert F. Jurgel	Lodge	26	Pittsburgh, Pa.
Marie Russ	Lodge	66	Joliet, Illinois
Sophie Kapelj	Lodge	71	Cleveland, Ohio
John Tanko Jr.	Lodge	132	Euclid, Ohio
Jennie Koritnik	Lodge	133	Gilbert, Minnesota
Thomas Kuznik	Lodge	138	Export, Pa.
Veronica Barbish	Lodge	149	Strabane, Pa.
Frances J. Kolar	Lodge	180	Cleveland, Ohio
Virginia Mikolich	Lodge	229	Struthers, Ohio
Otto Peternel	Lodge	28	Kemmerer, Wyo.
Jennie Kern	Lodge	54	Hibbing, Minn.
Milan Peich	Lodge	225	Milwaukee, Wisc.
Wallace Brezovec	Lodge	36	Conemaugh, Pa.
Louis Martincic	Lodge	66	Joliet, Illinois
Ercolo Bartola	Lodge	78	Salida, Colorado
Frank Beniger	Lodge	173	Cleveland, Ohio
Gertrude Maloney	Lodge	182	Pittsburgh, Pa.
Anton Hren, Jr.	Lodge	45	Indianapolis, Ind.
Joseph Pirc	Lodge	66	Joliet, Illinois
Dorothy Gruden	Lodge	132	Euclid, Ohio
Emily Kodelja	Lodge	87	St. Louis, Mo.
Wallace F. Brezovec	Lodge	36	Conemaugh, Pa.
Rosie Banovetz	Lodge	88	Roundup, Mont.
Olga Vogrich	Lodge	124	La Salle, Ill.
Edward Subic	Lodge	221	Center, Pa.
John Cvetan	Lodge	31	Braddock, Pa.
Frank Regina	Lodge	31	Braddock, Pa.
Frank Mikec	Lodge	148	Finleyville, Pa.
Theodore Palcic	Lodge	222	Gowanda, N. Y.
Frank Ambrozich	Lodge	30	Chisholm, Minn.
Peter Strutzel	Lodge	9	Calumet, Mich.
John Bacich	Lodge	84	Trinidad, Colo.
Sophie Batis	Lodge	183	Yukon, Pa.
Albina Nosee	Lodge	132	Euclid, Ohio

Ladies of SSCU

Joliet, Ill. — An evening which consisted of fun and excitement took place on the evening of June 23d, when Miss Celia Jevitz very cleverly played the part of hostess to the Ladies of SSCU.

A brief business meeting was held. One of the main topics discussed was a "weiner roast" which is to be held on July 13 at Inwood picnic grounds. Following the meeting the guests played "Airplane Bunco," which turned out to be full of excitement and thrills. Prizes were awarded to Mrs. John L. Jevitz, Miss Helen Kozlica and Mrs. Frank E. Vranichar for high scores, while the consolation prize was awarded Miss Lucille Kosick.

The home was attractively adorned with numerous bouquets of roses which are in keeping with the month of June. Refreshments were served at tables for four. The color scheme of the table covers, napkins, as well as the menu was carried out in pink and green. Each table had as its centerpiece a silver bud vase containing a rose bud.

The next meeting of the Ladies of SSCU will be held on July 20, at the home of Miss Helen Kozlica, 1323 Hickory St.

Lucille M. Jevitz

Determined

"Who's that close-mouthed fellow over there?"

"He ain't close-mouthed. He's just waitin' for the janitor to come back with the spittoon."

Slovene Club of Gilbert

Gilbert, Minn. — With important school elections coming near, our Slovene Club decided to hold a meeting on July 12, in the City Hall, starting at 8 p. m. Elections to the school board will be held Saturday, July 17, from 1 to 5 p. m. It is proposed that all those Slovene families who have not yet become members to join the Slovene Club now.

Louis Vesse

From Kemmerer

Otto Peternel

Wyoming's second delegate is Otto Peternel, elected representative from lodge No. 28 of Kemmerer, who qualified to represent his lodge at the second bienniel juvenile convention which will be held in Ely, Minnesota next August. The other delegate from the state of Wyoming is Paul Putz, who together with Otto will travel together on their journey to the land of 10,000 lakes.

DOPISI

Tire Hill, Pa. — Tem potom se iskreno zahvaljujem društvom J. S. K. Jednote za finančno pomoč, katero so mi naklonila v tej moji dolgi bolezni. Res ne vem, kaj bi bilo, če ne bi bil član društva, ki me podpira v moji bolezni. Spadam k JSKJ že od leta 1912, istotako spada k tej dobri organizaciji tudi vsa moja družina. Težko je za bolnika, tudi za takega, ki ima denar, kajti prihranki gredo za zdravnika, zdravila in druge potrebščine, društvo pa stoji bolniku ob strani s pravo bratsko pomočjo. Kdor ni še član JSKJ, naj pristopi k tej dobri organizaciji, dokler je še čas. Nihče namreč ne ve, kdaj ga lahko obišče bolezen ali nesreča.

Prispevke v pomoč so mi poslala sledeča društva JSKJ: št. 86: $5.00; št. 155: $1.00; št. 172: $1.50.

Po $2.00 vsako so mi poslala sledeča društva: št. 183, 144, 207, 185, 209, 1, 132, 162, 86, 116, 136, 16, 70, 13, 77, 154, 20, 59 in 2.

Vsem navedenim društvom naj bo tem potom izražena najprisrčnejša zahvala. Posebej pa se zahvaljujem še društvu št. 36 J. Conemaughu za velikodušni dar kakor tudi za obiske in vso drugo naklonjenost!

Pozdrav vsemu članstvu J. S. K. Jednote!

Ignatz Skufca.

Uniontown, Pa. — Članstvo društva sv. Roka, št. 55 JSKJ in drugo jugoslovensko občinstvo tega okrožja obveščam tem potom, da je naše društvo izpremenilo datum letošnjega piknika. Sporočano je že bilo, da se bo naš piknik vršil 18. julija, toda omenjeni datum nismo mogli dobiti prostora, torej smo piknik prestavili na nedeljo 25. julija. Piknik se bo vršil torej 25. julija in sicer v Shadowland ob First Connellsville Rd. pri Lemontu. Posetnikom pikника bo na razpolago gorak in mrzel prigrizek, kakor tudi vsakovrstna pijača. Odbor se bo potrudil, da vse posetnike kar najbolje postreže. Vsi člani in članice našega društva in vsi ostali jugosloveni tega okrožja so prisrčno vabljeni, da posetijo naš piknik v nedeljo 25. julija. — Za društvo št. 55 JSKJ:

Ferdinand Markušič, tajnik.

Braddock, Pa. — Morda člani v drugih naselbinah mislijo, da neki počne tisti Hudale v Braddocku, da ni nič slišati od tega, in se nič ne čita, da bi bilo kaj s kampanjo mladinskega oddelka! Pa je bilo zadnje čase res nekako žalostno. Od začetka smo imeli tekom te kampanje dva kandidata za mladinsko konvencijo, toda kampanja se je približala koncu, pa ni imel niti en niti drugi dovolj kreditov, da bi kvalificiral, pa tudi niti en niti drugi ni hotel odstopiti v korist drugemu. Dne 29. junija je imel kandidat Cvetan kreditnih 20 novih članov, kandidat Regina pa 14. Tekla nam je tako skoč že voda v grlo, ker lahko se zgodilo, da bi sploh ostali brez delegata, pa sem priporočil, da naj en kandidat odstopi v korist drugemu. Pri tem bi se bili skoro malo pokregali.

Ko pridem domov, povem sinu Rudiju, kako stojijo zadeve, in sva sklenila, da napneva vse sile. No, na kratko povedano, drugi dan, to je 30. junija ob 11. uri zvečer sem imel 26 novih članov. Tako je naše društvo št. 31 JSKJ ravno do zaključka kampanje dobilo 63 novih članov, in sem sta kvalificirala za delegata druge mladinske konvencije Frank Regina in John Cvetan. Zdaj pa še nekoliko o našem piknику. Kakor je bilo že poročano, se bo ta piknik vršil v nedeljo 11. julija na Church Hillu. Kdo, ki bo pobiral udeležence za piknik, gre iz North Braddocka ob pol treh (2.30) in v Braddock bode ob 3. uri popoldne. Oni, ki želijo iti na piknik, naj čakajo pri Hrvatski dvorani na Talbot Ave., to je tam, kjer naše društvo zboruje. Iz Braddocka bo bus vozil skozi East Pittsburgh in Turtle Creek. Imel bo primeren napis, da ga bo vsak lahko poznal, če bo hotel prisesti.

Vse Slovence in Hrvate v tej okolici prijazno vabim, da se udeleže tega našega piknika. Potrudili se bomo, da bomo naše posetnike kar najbolje postregli. Vabimo tudi rojake iz bolj oddaljenih krajev. Veselilo bi nas, če bi nas posetil naš urednik, sobrat Terbovec. Zdaj je tu v Pennsylvaniji dosti črešenj in bi ga lahko postregli z njimi. Seveda, zadovoljiti se bo moral s kislimi črešnjami, kajti sladke so že minile. (Je že tako, da vse, kar je sladko, hitro mine! Op. ured.) Sicer pa se da tudi okus kislih črešenj izboljšati, če se jih namoči v rakiji. Vsekakor se priporočamo rojakom za veliko udeležbo. Vsi romarji tega okrožja naj se v nedeljo 11. julija napotijo na Church Hill. — K sklepu pozdravim vse mlade delegate in delegatinje 2. mladinske konvencije! — Za društvo sv. Alozija, št. 31 JSKJ:

Martin Hudale, tajnik.

Gilbert, Minn. — Ker se bližajo važne šolske volitve, je naš Slovenski klub na zadnji seji sklenil, da se vrši prihodnja seja 12. julija. Seja se bo vršila v mestni hiši in se bo pričela ob 8. uri zvečer. Na omenjeni seji bo več važnih zadev za rešiti, zato so člani prošeni, da se je polnoštevilno udeležijo. To še posebno zaradi tega, ker se je pojavilo veliko kandidatov in se jih morda še. Naloga našega kluba je, da podpira našega rojaka, posebno še člana našega kluba, seveda takega, ki je zmožen tako mesto prevzeti. Eden je že prijavil svojo kandidaturo, drugega bomo pa določili na prihodnji seji. Volitve v šolski odbor bodo v soboto 17. julija od 1. do 5. ure popoldne. Te volitve so važne, zato še enkrat pozivam vse člane in članice našega Slovenskega kluba, da se udeležijo seje v ponedeljek 12. julija ob 8. uri zvečer v mestni hiši.

Priporočljivo je tudi, da se temu klubu pridružijo še tiste slovenske družine, ki mu zdaj še ne pripadajo. V združenju je moč, in Slovenci, če bomo skupno nastopali, bomo lahko marsikaj dosegli. — Za Slovenski klub:

Louis Vessel.

Euclid, O. — Kampanja mladinskega oddelka kot predhodnica naše druge mladinske konvencije je zaključena. Pri tej priliki naj se kot društveni tajnik najlepše zahvalim vsem članom in članicam, ki so mi šli na roke, da smo dosegli tako lep uspeh. Naš društveni predsednik in blagajnik sta se izrazila, da Euclid v tej kampanji ne sme biti med zadnjimi, pa tudi res ne bo. Dosegli smo kvoto in jo prekoračili, tako da bomo poslali na mladinsko konvencijo kar tri delegate oziroma enega delegata in dve delegatinji. Ampak s tem ni rečeno, da smo gotovi z našo kampanjo. Delali bomo še naprej, da bo naše društvo vedno vredno svojega lepega imena.

Sedaj pa še nekaj, kar doslej še ni bilo poročano v našem glasilu. Naše društvo Napredek, št. 132 JSKJ bo priredilo v nedeljo 25. julija izlet na Vrbičevo farmo. Več podrobnosti bo poročano pozneje, ker je še čas. Za enkrat samo opozarjam članstvo in glavne odbornike, bivajoče v bližini, da se odločijo nas posetiti na pikniku 25. julija.

Pozivam tudi članstvo našega društva, da bi se malo bolj zanimalo za društvene seje. Mnogo je takih članov in članic, ki sploh nikoli ne pridejo na sejo in sploh ne vedo, kako društvo obstoja. Malo več zanimanja v tem oziru ne bi škodilo. Naša prihodnja seja se bo vršila v petek 9. julija in članstvo je prošeno, da se iste v velikem številu udeleži. Posebno priporočljivo je, da pridejo na to sejo vsi novi člani, da se seznanijo z društvom in njegovim poslovanjem. Na tej seji bodo prečitani tudi šestmesečni računi in razne druge važne reči pridejo na dnevni red. Torej, na svidenje v petek 9. julija! — Za društvo Napredek, št. 132 JSKJ:

John Tanko, tajnik.

Chicago, Ill. — Društvo Zvon, št. 70 JSKJ je imelo svoj letni piknik v nedeljo, 20. junija in sicer to pot v Schuth's Grove, Forest Preserve. Odkrito povedano, v skrbeh sem bil radi uspeha in to največ radi prostora, ki je nam Slovencem malo znan. Jaz sam sem bil prvič na tem prostoru, čeravno sem se velikokrat vozil mimo. Toda vseeno smo z uspehom lahko zadovoljni, čeravno nam je dež nekoliko pokvaril. Ko bi tega ne bilo, imeli bi zelo dober uspeh. Pohvalo zasluži veselični odbor in pa članstvo, ki se je udeležilo. Celi čas, od začetka pa do konca je bilo opažati najlepšo slogo, mir in red, kar je lepo znamenje za bodočnost našega društva.

V zadnji kampanji mladinskega oddelka se je naše društvo tudi dobro izkazalo. Pridobili smo lepo število novih članov in sicer v oba oddelka tako, da smo število 30 glasov prekoračili, pa se novi kandidati še vedno priglašajo. Bratje in sestre! Le tako naprej, in naš Zvon bo zazvonil tako glasno, da ga bo slišati daleč izven Chicaga. Prihodnjič nameravam objaviti imena vseh članov in članic, ki so kaj storili ob tej kampanji.

Končno moram opozoriti vse tiste člane in članice, ki se naših sej ne udeležujejo, da imamo sedaj po vsaki seji nekoliko zabave in sicer samo za članstvo. Ne pozabite torej na prihodnjo sejo, ki se bo vršila v soboto, 17. julija. Do takrat pa: Da ste mi zdravi!

John Gottlieb, predsednik.

Farrell-Sharon, Pa. — Vsem članom društva Sloga, št. 174 JSKJ naznanjam, da so nam bile od poštne uprave izpremenjene številke poštnih "box," zato naj se v dopisovanju z društvenim tajnikom poslužujejo novega naslova. Moj novi naslov je zdaj: Frank Kramar, Box 241, Farrell, Pa. — Bratski pozdrav! — Za društvo Sloga, št. 174 JSKJ:

Frank Kramar, tajnik.

Ely, Minn. — Člane in članice društev, ki spadajo k J. N. Domu v Elyu, obveščam, da se vrši skupni piknik teh društev v nedeljo 11. julija. Piknik se bo vršil na Sandy Pointu ob Sagawa Lake. Vsi člani naj se zberejo v nedeljo 11. julija točno ob poleni (12.30) uri popoldne pri J. N. Domu, od koder odkorakamo do železniške postaje. Tam bodo pripravljeni avtomobili, ki bodo občinstvo brezplačno odpeljali na prostor piknika. Parado bosta spremili mestna in šolska godba in poleg tega še Ely Drum & Bugle Corps, zato je želeti, da se članstvo udeleži v kar največjem številu, da bomo napravili boljši vtis na drugorodce.

Na pikniku bodo nastopali tudi razni govorniki, med njimi tudi naš državni železniški komisar Charles Mum. Ples v paviljonu se bo vršil od 3. do 5. ure popoldne in od 8. do 12. ure zvečer. Vršile se bodo tudi razne tekme, na primer s čolni, v plavanju itd. Vzete bodo tudi premične slike, tako od parade kot od aktivnosti na pikniku. Razume se, da bo pripravljalni odbor poskrbel za raznovrstna okrepčila. Otroci, ki se bodo udeležili parade, bodo dobili nekaj nagrade.

Čisti dobiček prireditve je namenjen za povečanje J. N. Doma, zato je res želeti, da se članstvo piknika v kar največjem številu udeleži in s tem pripomore do večjega uspeha. Seveda so na piknik vabljeni tudi vsi drugi Slovenci in Hrvati v tem okrožju. Zabave bo dovolj za vse in postrežbe tudi.

Torej 11. julija naj bo naš dan. Vsi na plan! Pokažite, da vas ni sram, da ste Slovan!

Anton Poljanec, taj. J. N. Doma.

Chicago, Ill. — Kampanja pri društvu Illini Stars, št. 211 JSKJ, je zaključena, toda s tem ni rečeno, da od sedaj za naprej bomo mirovali. Ne, mi ostanemo aktivni in bomo skušali še v nadalje pridobivati novo članstvo v JSKJ. Naše društvo se je na seji 27. junija izrazilo, da v drugi polovici leta mora pridobiti vsaj toliko ali več novih članov, kot jih je prvi polovici. Well, bomo videli konci leta!

Meseca januarja 1937 je naše društvo štelo 9 članov v odraslem in 5 članov v mladinskem oddelku. Dne 30. junija 1937 pa je štelo 15 članov v odraslem in 50 članov v mladinskem oddelku; štirje pridejo s prestopnim listom in bodo pravomočni v juliju, torej bo društvo štelo 69 članov v obeh oddelkih. To je le bolj površno poročilo. Konci tega meseca bom poročal bolj natanko.

Bratje in sestre od Illini Stars pokažite, kaj ste zmožni doseči v drugi polovici tega leta! Ako kateri potrebuje moje pomoči, naj me pokliče po telefonu na "Lawndale 9206."

Še to naj omenim, da sem čital, da se bo v našem predmestju, to je v Clarendon Hills Grove vršil v nedeljo 11. julija piknik, katerega priredi zabavni klub "Indian." Za en dolar na osebo bo vse postrežbe dovolj. Na pikniku bodo tudi člani in članice Illinoiških zvezd, št. 211 JSKJ, in bo vredno iti jih pogledat. Truk odpelje ob 1. uri popoldne od 2047 W. 21st St. Kdor se želi z istim peljati na piknik v Clarendon Hills Grove, naj bo pravočasno na mestu.

John Zvezich.

Euclid, O. — Člane in članice društva Napredek, št. 132 JSKJ pozivam, da se kar mogoče polnoštevilno udeležijo naše prihodnje seje, ki se bo vršila v petek 9. julija. Seja se bo vršila v navadnem prostoru in se bo pričela ob 7.30 zvečer. Podano bo šestmesečno poročilo o stanju društva, poročano bo o uspehu mladinske kampanje in pogovoriti se bomo morali o našem pikniku, ki ga bomo priredili v nedeljo 25. julija. Torej pridite na to važno sejo vsi in vse! — Za društvo Napredek, št. 132 JSKJ:

John Korošec, predsednik.

Fran Milčinski:

Gospoda Kociperja zadnje potovanje

To zgodbo sem slišal v vlaku in je imel gospod, ki jo je pravil, polno kovčekov s seboj in dovtipov in je povedal, da ni verižnik, ker ne trguje z verigami, nego je manufakturist.

Kako je bilo ime onemu gospodu, ki je o njem gospod manufakturist povedal zgodbo, sem že pozabil. Pa mislim, da je to vse eno in da je tudi Kociper n. pr. čisto dobro ime zanj, kajti itak ne bo bral te zgodbe, ker je že umrl.

Umrl pa je bil ravno ob začetku zgodbe in to v zdravilišču, kamor je bil prišel z ženo na oddih. Prišel je na oddih, pa je doživel izdih — ta dovtip je takisto od gospoda pripovedovalca z manufakturo in jih je imel bogato zalogo —ne vem, ali so bili vsi njeva last, ali jih je imel le v komisiji. Pa je povedal, da je izdihnil gospod Kociper na brzo roko, kar oblečen in obut, in je bila gospa jako žalostna, ko ni imela s seboj žalne obleke, in tudi zato, ker ji ni blagopokojni rajnik umrl, kakor bi se spodobilo, lepo doma, nego je umrl v tujem kraju in hotelu in ga bo odtod šele spraviti domov v sijajno rodbinsko rakev — takšen prevoz silno stane! Sicer Kociperjevi nikakor niso bili brez, nego so imeli. Toda čim več kdo ima, tem bolj stiska, in je reč pač taka, da zato ima, ker stiska.

Tudi gospod hotelir je bil obupan in je vil roke, kaka nesreča je zanj mrlič v hotelu. Tukaj da je zdravilišče, tukaj da je sploh prepovedano umreti!

Potem sta se obupani hotelir in neutolažna gospa posvetovala in sta se zmenila tako: kar s prvim nočnim vlakom naj se blagopokojni rajnik skida domov; gospod hotelir osebno in hotelski vratar, jako zanesljiva oseba, mu bosta pomagala v kupe in bodo rekli, da je gospod Kociper malo okajen. Čez tri ure bo že doma in ko bo na domači postaji, ga ne bodo več pošiljali nazaj, pa bo vsa stvar opravljena brez zdravniških komisij in ogledov in mrtvaških potnih listov in dvojnih krst in posebnih vagonov in spremljevalcev in vsega drugega spaka, ki ga je treba po postavah in po železniški tarifi, če prevažajo mrliča.

Tako sta se zmenila in sta bila oba zadovoljna, neutolažna vdova in gospod hotelir. Neutolažna vdova je hvaležno pogledala hotelirja in obljubila, da bližnje leto zopet pride, in jo je gospod hotelir vljudno vščipnil v okroglo nadleht, kajti je bila družina Kociper jako ugledna in imovita družina, le nekoliko umazani so bili, kakor rečeno — pa je to po navadi tako.

Zgodilo se je, kakor sta se zmenila, in je imel blagopokojnik klobuk na korajžo, gospod hotelir in gospod vratar pa sta se prešerno smejala, ko sta ga vkrcavala v kupe. In se je smejal tudi gospod sprevodnik: sprevodniki niso nenaklonjeni takim potnikom boljšega stanu, ki ga imajo malo pod kapo. Gospa je dala sprevodniku gospodovo vozovnico in ga prosila, naj ji pusti moža v miru, saj vidi kakšen da je, in je sprevodnik galantno salutiral, kajti so naši sprevodniki kakor kavalirji.

Gospa je bila kajpada nežnega spola in jo je bilo strah, da bi se vozila vkupe z blagopokojnikom. Stopila je v kupe drugega razreda, tam je bila živahna družba. Blagopokojnik pa takisto ni ničesar pogrešal v svojem kotu tretjega razreda in je šla do semkaj, hvala Bogu, stvar v redu.

Toda se je po potu zgodilo, da je oblast v vlaku stikala za vtihotapljenim saharinom in drugo tako robo.

Gospod manufakturist, ki je pravil to zgodbo, je dejal, da je tihotapstvo prav za prav edini obrt, ki zdravo uspeva v našem kraljestvu, nemara zato, ker ga vlada ne podpira in zanj še ni izdala pravilnika.

In je pripovedoval naprej, da je v kupeju pri blagopokojnem gospodu Kociperju sedel gospod, ki mu ni bilo všeč stikanje carinikov po vlaku. Všeč pa mu je bilo trdno spanje gospoda Kociperja, pa je gospodu Kociperju nabasal v žepe polno majhnih zavojčkov. Potem je mirno zaspal in je bil jako presenečen in nedolžen, ko ga je zbudil carinik. Ni pa bil nedolžen gospod Kociper: preglasno je zoper njega pričala prepovedana roba po žepih.

Gospod carinik se je ogorčen trudil z gospodom Kociperjem in je dejal, da tako zakrknjenega človeka še ni videl. Poklical je v vlaku poslujočega orožnika. Orožnik je dejal, da pozna take ptiče, in je s puškinim kopitom dregnil gospoda Kociperja, ali se bo zbudil ali ne! Nato se je gospod Kociper nenadoma prekucnil orožniku na noge in je orožnik zagrmel nadenj, da je to nasilje zoper javno stražo; postavil se mu je v bran z bajonetom in je jadrno zapisal carinika in drugega gospoda kot priči in sta oba izjavila, da lahko prisežeta trikrat zaporedom. Orožnik je bil jako srdit, izjavil je še enkrat, da pozna take ptiče, potem je uklenil blagopokojnika in ga zopet potisnil v kot.

Tako so dospeli na domačo postajo.

Gospo Kociperjevo je bilo silno sram na kolodvoru, ko je videla, da ima njen rajnki soprog neprijetnega posla z orožnikom, in se je potuhnila kar domov, kajti so Kociperjevi jako ugledna družina, kakor rečeno.

Sledeči dan pa ji je bil rajnki zopet na prosto razpolago v mrtvašnici in ga je dala neutolažna gospa kar odtod svečano pokopati v sijajno rodbinsko rakev — vsaj doma ni bilo razvlake!

Drugih sitnosti ni imela, kajti je bil poročal orožnik, da je bil od rajnika napaden, in je zato navedel priče; torej ni bilo dvoma, da je bil rajnik v vlaku še živ. Mislim, tudi blagopokojni rajnik je bil vesel svoje smrtne kose, drugače bi se moral zagovarjati zaradi sile in tihotapstva, opravki s sodnijo in s carino pa niso nikakšen užitek.

Tako so bili vsi zadovoljni in sta se nazadnje resnično vzela vdova in gospod hotelir in sta bila prav lep par. Bilo srečno!

Take zgodbe rad poslušam. Niti ne rečem, da so zlagane. Vse je mogoče. Saj je tudi v naš oddelek v vlaku prišel carinik in je gospoda z manufakturo natančno preiskal — mene je pustil v miru, mene že pozna — in je s carinikom hodil orožnik.

Bila je zelo kratkočasna vožnja in ko sem izstopil in se poslavljal, sem se gospodu manufakturistu prisrčno zahvalil za prijazno družbo. Rekel je: "Prosim, prosim!" in mi stresel roko. Potem je dejal, naj pogledam, ali ni po pomoti kaj prišlo v žepe moje zimske suknje. Res je bilo osem zavojčkov in sem mu jih seveda vrnil in sem se jako čudil.

Ljubezen, ki ni zarjavela

Pred šestdesetimi leti je prišel mlad ruski častnik iz carjeve garde slučajno k svojim sorodnikom na Romunsko in kmalu potem so ga povabili na neki dvorni ples. Ta večer se je seznanil z lepo hčerjo nekega rumunskega plemenitaša in milijonarja.

Od prvega trenutka dalje sta bila Nikolaj Marzacz, kakor se je imenoval častnik, in lepa Vera Diacenso do ušes zaljubljena drug v drugega. Sestajala sta se naslednje dni in sta sklenila, da se kmalu poročita. Toda ko je Vera o tem povedala svojemu očetu, ji je ta prepovedal vsak stik z ruskim časnikom, saj je bilo to tik pred izbruhom ruskoturške vojne, razen tega pa je mladi častnik spadal med tiste, ki so jim upniki podnevi in ponoči za petami. Milijonar je imel zadosti vpliva, da je pri ruskem vojaškem atašeju v Bukarešti izposloval takojšnji povratek poročnika Marzacza v Rusijo.

To se je zgodilo tako hitro, da se zaljubljenca niti posloviti nista mogla drug od drugega. Edini spomin, ki ga je častnik vzel s seboj, je bil robček njegove zaročenke z rumunskimi vezeninami. Sprva je bil ves obupan, potem se je vdal, ker je pričakoval, da se bo vojna kmalu končala in da se bo vrnil potem v Bukarešto. Z bojišča je pošiljal svojemu dekletu pismo za pismom — toda nobeno je ni doseglo. Ko se je vojna končala, so častnika, ki je bil med tem napredoval v stotnika, imenovali za guvernerja neke sibirske gubernije. Tudi za to zakrito pregnanstvo v drugi konec sveta bi se bil moral "zahvaliti" očetu svoje Vere. Izgubil je upanje, da bo svojo izvoljenko še kdaj videl. Samo enkrat ga je dohitelo nežno pismo iz njenih rok.

Leta so prešla, minila je tudi svetovna vojna z revolucijo. Častnik, ki se je bil med tem postaral, je pobegnil preko Azije. Nekdanji guverner je postal malodane potepuh, njegovo edino imetje je bilo nekoliko rubljev, ki jih je imel shranjene v robčku z rumunskimi ornamenti. Dospel je do Monte Carla. Tu je prisedel s svojim zadnjim denarjem k igralni mizi. Dobival je in izgubljal, na zadnje pa mu je bila sreča mila in je priigral celo imetje. Tedaj je nehal igrati in je najel pet detektivov, ki naj bi mu poiskali Vero Diacensovo. Čez nekoliko tednov so jo v Kišinjevu res našli. Med tem je bila postala stara, uboga ženica. Jokala se je od veselje, ko je zvedela, kdo jo je dal iskati.

In pred nekoliko dnevi sta se 90letni Rus in 81letna Rumunka poročila pred altarjem majhne pravoslavne cerkve v Kišinjevu . . .

Fran Milčinski:

Gospod glavar in vaški brivec

Njega dni smo imeli za okrajne glavarje samo plemenito gospodo, grofe in barone in tako reč.

Pa so dobili tudi tjakaj v Grčevo novega glavarja in je bil grof. Grof je bil in jako visok gospod, ves v rokavicah. Take so imeli svojčas radi dobri naši ljudje. Pa je bil gospod grof khratu jako milostiv tudi to je bilo všeč našim ljudem in so bili z njim zadovoljni.

In je bil tudi milostivi gospod grof vobče zadovoljen z dobrim našim ljudstvom; kajti brez posebnih pritožb so plačevali davek, na cesti pa so se daleč umikali grofovski kočiji, kadar se je gospod glavar vozil na uradne dneve.

Pa je naneslo, da sta uradno opravilo in grofovska kočija pripeljali gospoda glavarja v oddaljeno vas in se je uradno opravilo zavleklo v drugi dan in še v tretjega in so bili občutki milostivega gospoda grofa jako neugodni, kajti je bil vajen, da je bil vsak dan sveže obrit, zdaj se mu pa že tretji dan ni bila lica doteknila britev.

Prenočeval je pri županu, pa ga je zjutraj vprašal, ali imajo koga v vasi, ki bi znal sukati britev — pošljejo naj mu ga, da ga bo obril.

Resnično, imeli so takega moža in je bil občinski sluga oni, ki je poleg drugih uradnih poslov izvenuradno opravljal tudi posel vaškega brivca. Bil je koj pri rokah, prišel je, korajžno se je lotil svoje naloge. Iz enega žepa je potegnil britev, jo odprl in ji ostrino parkrat potegnil po desnem škarpu. Iz drugega žepa je privlekel milo, krepko pljunil nanje in preden se je zavedel milostni gospod grof, že ga je pričel z opljunjeno stranjo mazati po licu.

Milostnemu gospodu grofu je zastala sapa: "Čujte, vi mož, ali veste, kdo sem jaz? Tukaj v tej vasi sem tako rekoč namestnik samega presvetlega cesarja. Zato nikakor ne mislite, da me smete tako mazati po licu, kakor nemara mažete druge v teh hribih."

Pa je mož z britvijo spoštljivo odgovoril: "Oh, saj! Kaj pa mislijo, gnadljivi gospod! Druge nažajfam tako, da ne pljunem na žajfo, ampak jim pljunem kar v lice!"

NI VSE ZA VSE

Pravijo, da niti dve osebi na svetu nista popolnoma enaki. To pa ne velja samo za zunanjost, ampak tudi za notranji ustroj. Znano je, da nekaterim ljudem delajo neprilike čisto poštene jedi, katere drugi brez škode uživajo. Dr. W. C. Alvarez na glasoviti Mayo kliniki je delal poskušnje z raznimi jestvinami na 500 osebah in je pronašel, da sirova čebula, mleko in smetana, sirova jabolka in kuhano zelje povzročajo največ osebam neprilike. V več ko četrtini primerov so se omenjene jestvine izkazale za neprave. Trinajst do osemnajst odstotkov oseb, na katerih je delal poizkuse, je imelo želodčne neprilike po uživanju čokolade, redkvice, paradižnikov, kumar in jajc. Najmanj neprilik je povzročalo uživanje graha, krompirja, kuretine in rib.

KNUT HAMSUN:

BLAGOSLOV ZEMLJE

(Prevedel Rudolf Kresal)

Tako je prišel Gustav doli na Sellanrao; s seboj je prinesel vse svoje pozemsko bogastvo na plečih in dejal, da zdaj je pa prišel. Kajpada, Gustav je delo pri družbi zapustil, to je, zadnjo nedeljo je o bakrenem hribu govoril malo preveč odkritosrčno; njegove besede so prvemu delavcu in inženirju prišle na uho in Gustav je bil odslovljen. Srečno pot, in razen tega je bilo to nemara prav tisto, kar je hotel: zdaj ni vzbudilo nikakega suma, ko je šel na Sellanrao. Dobil je takoj delo pri gradnji hleva.

Zidali so in zidali in ko je prišel kmalu zatem še en mož s hribov je tudi ta pri delu našel še prostora. Zdaj so lahko delali v dveh posadih in delo je šlo hitreje od rok. Hlev bo le še do jeseni gotov.

Toda delavci so drug za drugim prihajali s hribov, vsem so bili odpovedovali in zdaj so se vračali na Švedsko. Poskusni obrat da bodo ustavili. Doli v vasi je šlo skozi vse ljudi kakor vzdih. Bili so tako neumni, niso razumeli, da je poskusni obrat samo obrat za poskušnjo, toda bilo je tako. Ljudi v vasi se je lotila nevolja in zla slutnja; denar je postapal vse redkejši, mezde so bile znižane, tržišče Storborg je bilo zapuščeno. Kaj naj bi pomenilo vse to? Pa saj je bilo že vse v tako lepem teku. Aronsen si je nabavil drog za zastavo in zastavo, za zimo je kupil kožo severnega medveda za na svoje sani in preskrbel vso družino z imenitnimi oblačili. Pa to so bile samo malenkosti; zgodile so se tudi velike stvari; dva nova naseljenca sta si v okolici kupila krčevine, visoko gori, med Maanelandom in Sellanrao; to ni bila majhna reč za ta svet, ki je vsemu bil tako od rok. Naseljenca sta si postavila vsak svojo kočo, krčila in osuševala barje, bila sta pridna človeka, v kratkem času sta se daleč prebila. Vse poletje sta si kupovala živež na Storborgu, ali ko sta zadnjič prišla, ni bilo skoro ničesar več dobiti. Blaga—kaj je Aronsen hotel z blagom, če je rudnik nehal obratovati? Tako ni zdaj imel že skoro nič blaga več, imel je samo denar. Kar je bilo ljudi na puščobi, je bil Aronsen nemara od vseh najbolj čemeren; v svojem proračunu se je nemara kar prehudo uračunal. Ko so mu svetovali, da naj obdela svoj svet in da bi živel dotlej, dokler ne pridejo spet boljši časi, od njega, je odgovoril: Da bi zemljo obdelal? S svojimi nisem zaradi tega prišel semkaj.

Nazadnje ni mogel Arosen nič več izdržati, hotel je sam tja gori k rudniku, da bi stvar ogledal. Bilo je neke nedelje. Ko je dospel na Sellanrao, je hotel vzeti Izaka s seboj; toda Izak ni napravil še niti koraka v hrib, odkar se je pričel tam obrat, on je najbolje uspeval na svoji rebri. Vmes je morala poseči Inger. Kaj ne moreš iti z Aronsenom, če te za to prosi, je dejala. Glej, glej, Inger ni bila prav nič proti temu, da bi bil Ivak za nekaj časa z doma! Bila je nedelja, hotela se ga je pač za nekaj ur iznebiti. Tako je Izak res šel.

Na hribu sta videla marsikaj novega. Izak se v tem novem mestu barak in lop za vozove in zevajočih jam kar nič več ni spoznal. Sam inženir ju je vodil okrog. Nemara dobremu inženirju tisti čas ni bilo nič kaj lahko pri duši, toda poskušal je, da bi se morečega razpoloženja, ki je zajelo vso okolico in občino, otresel. Zdaj se mu je torej nudila lepa priložnost, sam mejni grof s Sellanrae in trgovec s Storborga sta bila na mestu.

Inženir je pojasnjeval kamenine: kršec, bakreni kršec, ta je vseboval baker, železo in žveplo. Da, vedel je do pičice vse, kaj je hranil v sebi hrib, vseboval je celo nekaj srebra in zlata. Rudarstva naj človek nikar ne uganja, ne da bi vedel, za kaj gre. Ampak, kaj se bo zdaj kar vse nehalo? je vprašal Aronsen. — Nehalo? je začudeno ponovil inženir. S tem bi Južni Ameriki ne bilo ustreženo. S poskusnim obratom da bodo za nekaj časa prenehali saj zdaj da so že videli, kaj je na stvari, zdaj bodo gradili najpoprej zračno železnico in potem se bo v hribovju proti jugu šele začelo. Izak najbrže ne ve, kje bi bil tisti Geissler? — Ne. — No, ga bomo že našli. Potem šele pojde, pa prav zares. Da bi nehali, kaj še!

Izak se je iznenada pričel čuditi in ravnemati zaradi nekega majhnega stroja, ki ga je bilo treba goniti z nogo. Spoznal je takoj, kaj bi tisto bilo, to je bil vendar majhen vigenj, ki se je dal na dvokolnici prevažati in ga je bilo mogoče postaviti kamorkoli. — Koliko pa velja takšen-le stroj? je vprašal Izak. — Tisti-le? Poljska kovačnica? O, to ne velja veliko. Da imajo več takih, a doli ob morju da imajo še vse drugačne stroje in priprave, velikanske stroje. Izak da bo že razumel, da se tako globokim dolinam in prepadom v gorah ne da priti z žeblji do živega, hahaha.

Šli so dalje in inženir je povedal, da v prihodnjih dneh odpotuje na Švedsko. — Pa se spet vrnete? je vprašal Aronsen. — Seveda. Inženir se ni zavedal, zakaj bi ga doma vlada ali policija mogla klicati na odgovor. Izak je tako napravil, da so še enkrat obstali pred malim vignjem. Koliko more takšen-le majhen vigenj veljati? je vprašal. Tega inženir res nič več ni vedel, ampak pri tako velikem obratu to sploh ne pride v poštev. Inženir je bil sijajen, nemara mu ta čas ni bilo nič kaj lahko pri duši, toda varoval je videz in se do zadnjega šopiril. Ali Izak morda potrebuje poljski vigenj? Potem naj kar tega-le vzame. Njegova družba da je dovolj močna, ona mu podari vigenj.

Uro pozneje sta pešačila Izak in Aronsen spet domov. Aronsen je postal mirnejši in je dobil malo upanja; Izak je z dragocenim poljskim vignjem na plečih korakal navzdol. Stari pram je bil vajen nositi bremena. Inženir mu je ponudil, da prinese dragocenost na Sellanrao kak mož, toda Izak se je zahvalil in dejal, da tega ni treba. Mislil je, kako se bodo domači začudili, ko pride z vignjem na plečih.

Ali tisti, ki se je moral čuditi, je bil Izak, ko je prišel domov.

Tam je prav tedaj prispel na dvorišče konj s povsem nenavadnim tovorom na vozu. Kočijaž je bil človek iz vasi, toda zraven njega je šel gospod, v katerega je Izak začudeno strmel: bil je Geissler.

5

Izak bi se bil tudi sicer lahko začudil še temu in onemu, toda on ni bil ustvarjen za to, da bi isti mah mislil na več stvari. Kje je Inger? je samo vprašal, ko je šel mimo kuhinjskih vrat, kajti mislil je na to, da mora biti Geissler dobro pogoščen.

Inger? Šla je v jagode, bila je v jagodah, kar je šel Izak v hrib, z Gustavom, s Švedom. Staro babše, bilo je noro in zaljubljeno; nagibala se je že prav na jesen in zimo, toda v sebi je začutila spet poletno vročino, njeno srce je cvetelo! Pojdi in pokaži mi, kje rasto maline, je dejal Gustav, kdo bi se bil mogel ustavljati! Stekla je v izbo in je bila nekaj minut resna in pobožna; ampak zunaj je stal on in čakal, svet ji je bil tik za petami; uredila si je lase, se od vseh strani ogledala v zrcalu in je potem šla spet ven. Kaj bi, kdo bi tega tudi ne bil storil! ženske ne morejo razlikovati moža od moža, ne zmerom, malokdaj.

Šla sta torej v jagode in nabirala, nabirala maline na barju, prestopala sta z gomile na gomilo, on je visoko dvigala krila in kazala svoja lepa meča. Vseokrog je bilo tiho, snežna jerebica je imela že velike mladiče in ni več sikala, v grmovju na mahu so bili mehki prostočki. Še nista bila tam eno uro in že sta počivala: kaj tak-le si! Ah, ona je bila taka slaba pred njim, smehljala se je v zadregi, zakaj hudo je bila zaljubljena, ah, kako je sladko in hkrati grenko, biti zaljubljen! Spodobnost in običaj ukazujeta, da se človek brani. Da, da se nazadnje le uda. Inger je bila hudo zaljubljena, smrtno in brez milosti zaljubljena, hotela mu je dobro in je bila ž njim samo dobra in prisrčna.

Staro babše!

Ko bo hlev gotov, potem pojdeš stran, je dejala. — Ne, da ne pojde. Seveda bo nekoč moral oditi, toda ne kar v enem tednu. — Kaj ne bi šla domov? je vprašala. — Ne.

Nabirala sta jagode in čez nekaj časa sta zopet našla v grmovju mehke prostorčke in Inger je dejala: Ti si prismojen, Gustav! Ure so potekale, zdaj sta bila gotovo zaspala v grmovju. Kaj sta zaspala? To je izvrstno, sredi puščobe, v raju. Tedaj je Inger sedla in posluhnila: Zdi se mi, da slišim daleč tam na poti voz.

Solnce je zahajalo; ta čas, ko sta se vračala domov, so se travnati griči temnili v sencah. Prišla sta še mimo veliko zavarovanih prostorčkov in Inger jih je tudi videla, ali ves čas je menila, da se kdo domačih pelje v njuno smer. Ampak da se je bilo treba vso pot domov otepati malo prismojenega fanta? Inger je bila zelo slaba, smehljala se je samo in dejala: Ne, takega, kakor si ti, še nisem videla!

Inger je prišla sama domov. Bilo je dobro, da je zdaj prišla sama, imenitno je bilo, minuto pozneje bi ne bilo tako dobro. Izak je pravkar stopil s svojim vignjem in Aronsenom na dvorišče in konj in voz sta se pravkar ustavila pred vrati.

Dober dan! je dejal Geissler in pozdravil potem tudi Inger.

Tam so stali ti ljudje in gledali drug drugega. Kakor da bi se bili domenili.

Geissler je spet prišel. Nekaj let je bil proč, toda zdaj je spet tukaj, malo starejši in bolj siv; toda živahen kakor zmerom, in zdaj je bil lepo opravljen, nosil je bil telovnik in zlato verižico. Hudič naj razume tega moža.

Kaj je prejel vest, da se na bakrenem hribu nekaj dogaja, in je hotel stvar pogledati ?Dobro, tukaj je bil. Ves oživljen, kakor nanovo prebujen je bil videti, gledal je hiše in polja in lahno obračal glavo zdaj na to, zdaj na ono stran in pogledoval; videl je velike izpremembe, mejni grof je svoje gospostvo povečal. Geissler je zadovoljno pokimal z glavo.

Kaj pa tam vlačiš? je vprašal Izaka. Saj to je tovor za celega konja! je dejal. — Vigenj, je pojasnil Izak. Ta mi bo tukaj-le na naselbini marsikaterikrat prav prišel, je dejal in imel Sellanaro še vedno za neko naselbino. — Kje si ga pa dobil? — Inženir zgoraj na hribu mi ga je podaril. — Kaj je na hribu kak inženir? — je vprašal Geissler, kakor da bi ne vedel.

Kaj naj bi bil Geissler za inženirjem na hribu? Slišal sem, da si si kupil kosilni stroj, zdaj sem ti prinesel s seboj senene grablje za k stroju, je dejal in pokazal na voz. Tam je ležal stroj, moder in rdeč, čez mero velik glavnik, grablje, ki jih vlači konj. Dvignila sta stroj z voza in ga ogledovala. Izak se je vpregel vanj in ga poskušal na goli zemlji. Usta je od začudenja imel odprta. Na Sellanrao je prihajal čudež za čudežem.

Govorila sta o bakrenem hribu, o rudniku. Tam so strašno povpraševali po vas, je dejal Izak. — Kdo je povpraševal? Inženir in vsi gospodje. Dejali so, da vas morajo pa morajo najti. Ah, Izak je gotovo preveč napravil iz stvari, Geissler nemara tega ni mogel prenesti, tilnik je napravil nekam dreven in dejal: Tukaj sem, če hočejo kaj od mene.

Dan za tem sta se vrnila iz Švedske oba sla in z njima dva lastnika rudnika; bila sta na konjih, odlična, debela gospoda in po vsem videzu od sile bogata. Na Sellanrai skoro da se nista ustavila, s konj sta vprašala za pot in odjezdila dalje proti hribu. Delala sta se, kakor da Geisslerja niti opazila nista, čeprav je stal blizu njiju. Spremstvo z natvorjenimi konji je eno uro počivalo, se pogovarjalo z zidarji, ki so delali hlev, in izvedelo, da je bil stari gospod z belim telovnikom in zlato verižico Geissler, in potem je šlo tudi ono dalje. Ali eden od spremstva se je še istega večera vrnil doli na posestvo z ustnim sporočilom, da naj bi Geissler prišel gori h gospodom. Tukaj sem, če hočejo kaj od mene, je odgovoril Geissler.

Geissler je postal imeniten, nemara je mislil, da ima ves svet v žepu, ali pa se mu je ustno sporočilo zdelo prezanikrno? Ali kako da je prišel na Sellanrao prav v trenutku, ko so ga potrebovali? Kaj je bil vseveden? No, ko so gospodje na hribu prejeli ta odgovor, so se morali pač radi ali neradi potruditi sami na Sellanrao. Inženir in oba strokovnjaka so prišli z njimi.

Toda treba je bilo napraviti še vsakršnih ovinkov in zvijač, preden je prišlo do sestanka. Veliko dobrega to ni obljubljalo; Geissler je bil sila imeniten.

Gospodje so bili zdaj zelo vljudni; prosili so Geisslerja, da naj jim oprosti, ker so včeraj poslali ponj, od potovanja da so bili hudo utrujeni. Geissler je bil tudi spet vljuden, odvrnil je, da je bil tudi on utrujen od potovanja, drugače da bi bil prišel gori. Da, toda zdaj k stvari: Ali bi prodali hrib na južni strani vode? — Ali so gospodje sami kupci, ali govori s prekupci? — To je bila od Geisslerja prava zloba, saj je moral vendar videti, da ti odlični in debeli gospodje niso mogli biti prekupci. Potem je šlo dalje: Cena? so vprašali — Da, cena! je dejal tudi Geissler in se zamislil. Dva milijona, je dejal potem. — Ah tako, so dejali gospodje in se smehljali. — Toda Geissler se ni smehljal.

Inženir in strokovnjaki so hrib tako malo površno preiskali, izvrtali in izstrelili nekaj lukenj in izid je bil ta-le: bakreno ležišče je bilo posledica vulkanskih izbruhov; bakrena ležišča so bila zelo nesorazmerno razdeljena in po tačasnih raziskovanjih so bila najmočnejša na meji med družbino in Geisslerjevo posestjo, potem so spet ponehavala. Na zadnji polovici milje ni bilo nič več bakrenega kršca, ki bi ga bilo vredno izkoriščati.

(Dalje prihodnjič)

Fran Milčinski:

Rodbinska grobnica

Nekateri imajo rodbinsko grobnico — meni ni čisto nič zanjo, da bi jo imel: prvič, ker sploh ne mislim umreti, pa se tudi ne ve, kdaj in kje bo človek umrl, grobnica pa se ne da s sabo nositi po svetu kakor žepna ura, in drugič je tudi grobnica jako minljiva reč, kakor je minljivo vse na tem jadnem svetu in ne kaže srca obešati nanjo.

N. pr. mesar Ješpernik, ta je — pa naj stvar povem od kraja!

Ona leta pred vojno mu je predla jako žaltava, še stojnica ni bila njegova, nego jo je imel v najemu. Vsak petek je kako bušo zaklal in kakega mršavega backa — od tistih kosti in tiste kože se ni dalo bogateti!

Imel je očeta pri sebi, star je bil in nadležen, od magistrata je dobival par krajcarjev podpore — še za tobak ni bilo. Pa ko je umrl, je dejal Ješpernik: "Prav je imel stari, da je šel, kjer muh ni. Mu vsaj ne bo treba skrbeti, kje bo vzel nove hlače — za oni svet bodo že še dobre, čeprav zijajo spred in zad."

Pokopal je starega in mu namenil križ na grob, kadar se bo kupčija obrnila na bolje. Pa so tekli tedni in so tekli meseci, noge so razhodile grob, prerasla ga je trava, stari se ni oglasil, da bi se kaj pritožil, pa je bilo dobro tudi brez križa.

Potem je prišla vojna. Za nekatere ljudi vojna ni bila napačna, pa je prinesla polno bisago sreče tudi Ješperniku. Prekupoval je živino in delal kupčije z blaženim vojaštvom — taka reč se vsakomur obnese, kdor zna. Znati je treba! Ješpernik je znal in se mu je obneslo in mu prineslo denarja in hišo in ženo in ugled — tiste vrste ugled, kakršnega so pač uživali in še uživajo vojni dobavitelji. Pa ni bil tega ugleda deležen le on in njegova žena in hiša in denar, postal ga je deležen tudi "stari" tam zunaj na pokopališču. Gospod vojni dobavitelj je sprejemal razkošne posete, briljante so imeli na prstih in so se menili o svojih kupčijah in o svoji imenitnosti pa so se vljudno tudi zanimali: "Odkod je Vaša cenjena rodbina, dragi gospod Ješpernik? Ali Vaš čislani oče še žive? Umrli so? Res? O!"

Tako zanimanje je zelo častilo gospoda Ješpernika in je postal ponosen na čislanega svojega starega pa je dal v pokopališkìh registrih poiskati, kod približno so ga bili svojčas zagrebli, in je staremu dal napraviti nov grob in nanj postaviti spomenik, soliden in ugleden spomenik, kakršen se spodobi očetu vojnega dobavitelja. Imel je spomenik lep pomemben napis, ki je vsem, ki so se za stvar zanimali in so ga brali, razodeval, da se stari nahaja nad zvezdami in se tam primerno počuti. Toda staremu ni bilo več ime "stari," nego je bil ob tej priliki povišan v rajnika, in kadar je gospod Ješpernik govoril o njem, vedno je govoril o rajnkem očku in ga je spošljivo onikal.

Sreča je bila še naprej mila gospodu Ješperniku. Dobil je k denarju še denarja, k hiši še hišo, k ženi še žensko in njegov ugled je v taki meri zrasel, da že ni bilo več lepo.

Pa se gospodu Ješperniku v obilni sreči ni zakrknilo srce, nego je pričel preudarjati, da ta sreča ni zgolj njegova zasluga, nego je hkratu naklonjen dar dobrotljivega Boga. Zbudila se mu je misel, da bi kaj storil za blagor svoje duše in je sklenil da si postavi na novem pokopališču rodbinsko grobnico. Segel je v žep in so mu jo postavili z obokano rakvijo in s kapelico nad rakvijo; v kapelici pa je stal angel, temu angelu nekaj ni bilo prav, turobno je povešal glavo. Sploh je bila grobnica taka, da se je vsakomur lahko pokazala, in je bila namenjena za večnost in za nepregledno vrsto članov dinastije Ješpernikove.

Niti ni bil pozabil gospod Ješpernik rajnkega svojega očka, nego je ukazal, jim zbrati pičle umrljive ostanke, in tudi par gumbov so še našli, ki so se bili uspešno uprli trohnobi. Bil je dober, požrtvovalen sin in je ginjen vprašal, ali bi morebiti kazalo pri tej priliki rajniku umeriti nove hlače, pa so mu odsvetovali, da se ne izplača. Vse vkupaj, kost in dva gumba je dal položiti v dragoceno krsto in prenesti v rodbinsko grobnico. Bilo je tiho spodobno slavje, ki se ga je poleg Ješpernikove hiše udeležil le ožji krog njegovih prijateljev, in se je slavje zaključilo z izbranim žalnim zakusom. Pri tej priliki je bil rajnki stari Ješpernik zopet povišan in je postal blagopokojni gospod oče, in če bi bilo šlo tako naprej, ne vem, kako visoke šarže bi bil še dosegel stari revež brez tobaka in brez hlač.

Toda to je tisto, da baš ni šlo tako naprej, ampak ljubi včasih tudi dobrotljivi Bog nekoliko izpremembe in je prišlo zaradi ljube izpremembe precej drugače.

Kakor pridobljeno, tako izgubljeno! Najprej je šel denar, z denarjem ženska, potem sta šli hiši, s hišama žena, hkratu je šel ugled. Za vse so se mu našli interesentje, le ne za njegov ugled; še zaprt je bil gospod Ješpernik. Vse drugo so mu pobrali upniki.

Oziroma je bil jako vesel, ko se je spomnil, da mu upniki niso vsega pobrali in da so mu pustili rodbinsko grobnico. Pa jo je prodal za dvesto tisoč in šel v Ameriko.

Lepa je bila grobnica, namenjena za večnost in za nepregledno vrsto članov iz dinastije Ješpernikove. Zdaj je dobila drugega lastnika in je bilo pri notarju narejeno pismo, da kupec takoj stopi v posest in užitek te grobnice. Novi lastnik je bil vampasti pek Križaj in jo je takisto namenil sebi in svoji dinastiji za vseh vekov veke. Pa ko je pri notarju kupoval od Ješpernika, je dejal :"Vi, Ješpernik" (še gospod mu ni rekel), "Vi meni grobnico prodajate in jaz jo kupujem in plačujem brez bremen in brez gostačev. Ali imate koga notri?"

Pa je zamahnil gospod Ješpernik z roko: "Par kosti je notri od mojega starega — pa nemara še njegovega niso, ampak so pobrali, kar jim je prišlo v roke. Dajte jih, kamor hočete!"

Potem je šel ,kakor rečeno, v Ameriko.

Vidi po 20 letih

Pred dvajsetimi leti je nastala v nekem premogovniku v Walesu eksplozija plinov, od katere je neki rudar, George Lewis, popolnoma izgubil vid. Strah, ki ga je ob nesreči prebil, je nadalje povzročil, da je padel v stanje popolne apatije. Pošiljali so ga iz bolnišnice v bolnišnico. Izvršili so nad njim celo vrsto kompliciranih operacij, ki pa niso prinesle nobenega uspeha. Vdati se je moral končno v to, da ostane za vse življenje slep.

Navzlic njegovi slepoti se je našla tri leta pozneje, l. 1920 ženska, ki se je ž njim poročila in ga negovala z največjo skrbnostjo.Njeni skrbnosti se je tudi zahvaliti, da si mož v svojem obupu ni vzel življenja. Po sedemnajstih letih je ta vzgledna ljubezen prejela tudi svoje plačilo. Lewis je sedel ob oknu svojega stanovanja in kadil pipo. Hipoma mu je pipa padla iz ust. Ko se je sklonil, da jo pobere, je nenadno opazil, da vidi svoje noge. Ves presenečen je vstal in občutek velikanske sreče ga je obšel, ko se je mogel prepričati, da v resnici tako vidi kakor nekoč. Mož, ki se mu je ž vidom vrnil tudi nekdanji humor, pripoveduje številnim radovednežem vedno znova, kako vesel je bil, ko je svojo ženo videl prvič v življenju.

AMERIŠKA NAGLICA

Na neki veliki farmi v I... ani so preteklo poletje dokazali, da je iz na njivi rastoče pšenice mogoče v 30 minutah napraviti pecivo. Stoječo pšenico na njivi je pokosil, omlatil, očistil, v vreče spravil en sam stroj. Drugi ga je vlekel traktor. Drugi pripravljeni stroj je žito semlel v fino moko in bližnja farmerica je iz iste hitela peči lahko pecivo. Gorko pecivo je bilo delavcem na njivi servirano ... minut potem, ko je stroj začel kositi žito.

REJA ČEBEL

Naše južne države, posebno Georgia, Alabama, Florida in Mississippi se ponašajo z razvito rejo čebel. Tamkajšnji čebelarji dobijo vsako leto lep denar za med in vosek, še več pa za ... belne roje in matice, ki jih vsako spomlad prodajajo čebelarjem in sadjarjem v bolj severnih krajih.

Važno za vsakoga

KADAR pošiljate denar v stari kraj;
KADAR ste namenjeni v stari kraj;
KADAR želite koga iz starega kraja;
KARTE prodajamo za vse boljše parnike po najnižji ceni in seveda tudi za izlete.

Potniki so z našim posredovanjem vedno zadovoljni.

Denarne pošiljke izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za $ 2.55	100 Din	Za $ 6.50	[illegible]
Za 5.00	200 Din	Za 12.25	[illegible]
Za 7.20	300 Din	Za 30.00	[illegible]
Za 11.70	500 Din	Za 57.00	1,000
Za 23.00	1,000 Din	Za 112.50	2,000
Za 45.00	2,000 Din	Za 167.50	[illegible]

Ker se cene sedaj hitro menjajo so ... ne cene podvržene spremembi gori ali ... Pošiljamo tudi denar brzojavno in izvršimo izplačila v dolarjih.

V Vašem lastnem interesu je, da pišete ... predno se drugje poslužite, za cene in pojasnila.

Slovenic Publishing Co.
(Glas Naroda—Travel Bureau)
216 West 18 St. New York, N. Y.

URE, PRSTANI, DEMANTI, ZLATNINA, SREBRNINA IN DRUGO!

Zenith in Sparton Radios in refrigeratorji.

Svilnate društvene zastave in regalije.

Popravimo ali prenovimo tudi stare zastave.

IVAN PAJK
24 Main St., Conemaugh, Pa.

Vezi s staro domovino

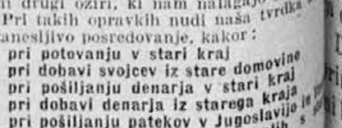

Skoro vsakogar izmed nas še veže... na staro domovino moralni, kulturni, gospodarski in razni drugi oziri, ki nam nalagajo razne ... ke. Pri takih opravkih nudi naša tvrdka ... in zanesljivo posredovanje, kakor:

pri potovanju v stari kraj
pri dobavi svojcev iz stare domovine
pri pošiljanju denarja v stari kraj
pri dobavi denarja iz starega kraja
pri pošiljanju patekov v Jugoslavijo in ...
pri notarskih in drugih poslih s ... krajem.

Vozni red vseh večjih parnikov ... cene kart, denarna in druga pojasnila ... pri nas na razpolago.

CENE ZA DENARNE POŠILJKE

za $ 5.00	200 Din	za $ 6.40	[illegible]
za 10.00	420 Din	za 29.50	[illegible]
za 23.00	1000 Din	za 57.00	[illegible]

Pri večjih pošiljkah sorazmeren popust. Cene podvržene spremembi. — Pošiljamo dolarje.

LEO ZAKRAJŠEK
GENERAL TRAVEL SERVICE, INC.
302 East 72nd St. New York, N. Y.

Pripomba: Udobno se potuje v stari kraj v zgodnejšem poletju, ko veliki naval potnikov ... pojenja.

GLAS NARODA

NAJSTAREJŠI NEODVISNI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

je najbolj razširjen slovenski list v Ameriki; donaša vsakdanje svetovne novosti, najboljše izvirna poročila iz stare domovine; mnogo šale in prevode romanov najboljših pisateljev.

Naročnina za celo leto je $6.00; za pol leta $3.00; za New York City in Evropo pa za celo leto $7.00.

GLAS NARODA
216 W. 18th St., New York, N. Y.

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

Naročnina za celo leto izven clevelanda je $4.50

Društvom in posameznikom se priporočamo za tiskovina. Unijsko delo—zmerne cene

6231 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio